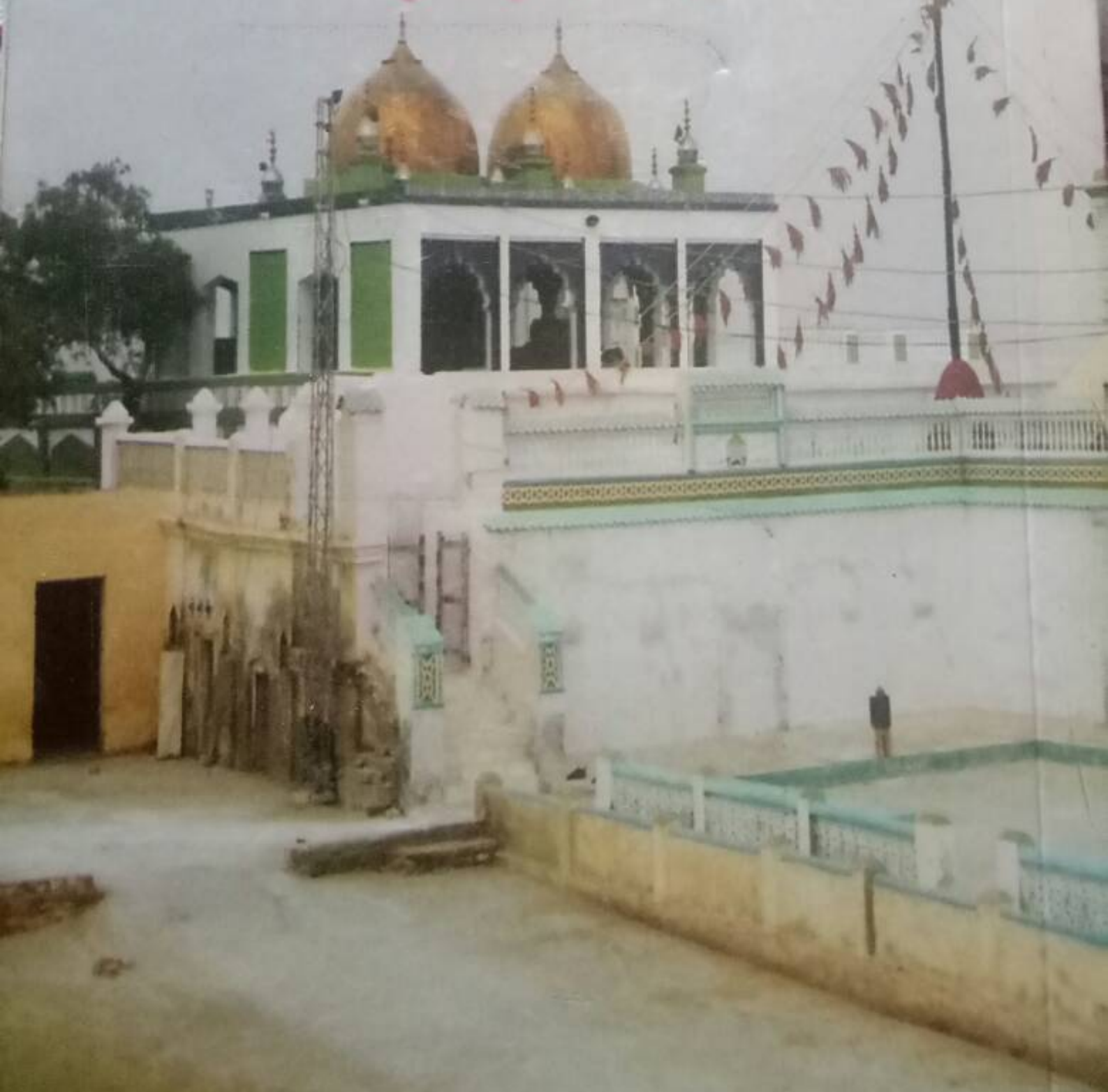

چونڊ ڪلام

حضرت منٺار فقير راجڙ فقير ولي بخش راجڙ
فقير محمد بخش 'ضامن'

سهيڙيندڙ: فقير محمد بخش 'ضامن'

حق ۽ واسطا محفوظ

چونڊ ڪلام

فقير محمد بخش 'ضامن'

علي اڪبر هنگورجو

پهريون، 2014ع

فهد الرحمان لغاري

فيض فائونڊيشن، حيدرآباد (0342_3506606)

منار فقير راجڙا ڪيڊمي، ڪاٿي

100 روپيا

ڪتاب جونالو:

سهيڙيندڙ:

تعاون:

چاپو:

ڪمپوزنگ:

چپيندڙ:

چپائيندڙ:

قيمت:

انتساب

محشر ۾ سرخرو مان احمد جي صدقي ٿيندس
الله جي ڪرم سان قسمت لکيل آ منهنجي

اي نوح صبر سان ئي گذري حياتي ويندي
هن عزم ۽ پرم سان گذري حياتي ويندي
محشر ۾ سرخرو مان احمد جي صدقي ٿيندس

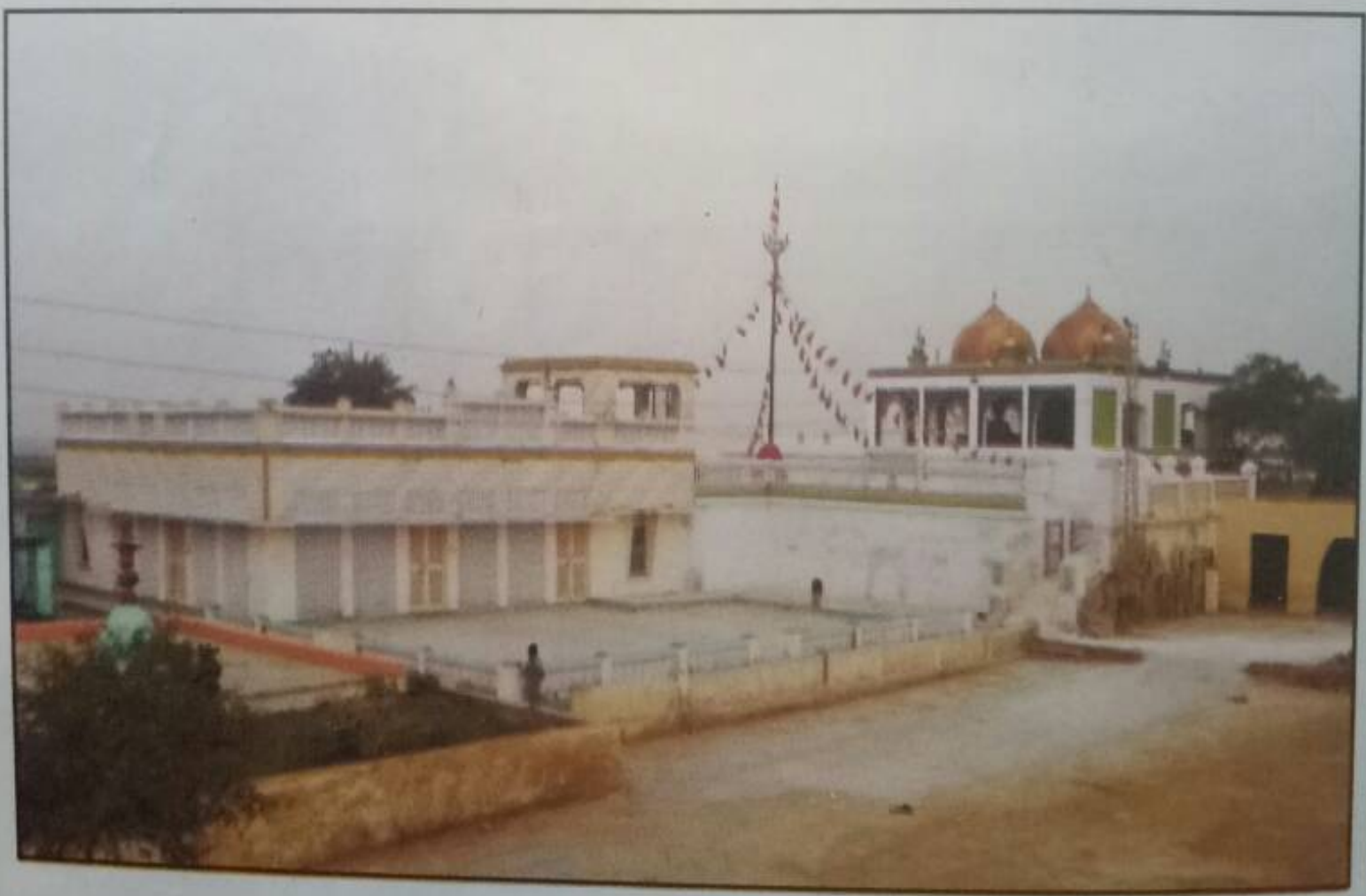
هي رسالو اسين انتهائي ادب ۽ احترام سان
قبلا مخدوم نوح سائين عرف نويد الزمان

جن جي نانءُ ڪريون ٿا، جيڪي ڪجهه مهينا اڳ اسان
کان جدا ٿي وڃي، پنهنجي مالڪ حقيقي سان مليا.
پاڻ راڳ جا وڏا ڄاڻو بهترين شاعر ۽ ڪامل فقير انسان هئا، اسان ۽
اسانجي درگاه تي هميشه تمام گهڻو مهربان رهيا ۽ تمام تڪڙا پيرا
ڪندا رهيا. درگاه جي قبن کي سدائين سونا قبا چوندا هئا.

فقير محمد بخش ضامن

فهرست

- 5 سوانح حیات حضرت فقیر منار سائین علیہ رحمۃ
- 11 حضرت منار فقیر راجڑ جو کلام
- 40 ولی بخش فقیر جو کلام
- 58 فقیر محمد بخش 'ضامن' جو کلام

درگاه شریف جو مکمل ڈیک

وادي سنڌ جو مشهور و معروف الهامي شاعر
منار فقير راجڙ

قبلا حضرت مخدوم محمد امين فھيم سائين ۽ فقير محمد بخش ضامن درگاہ شريف تي چادر چاڙھيندي

فقير محمد بخش ضامن سجاده نشين درگاه حضرت منار فقير راجڙ عليه رحمة
فقير سائين جن جي دستار مبارڪ پهريل

سوانح حيات حضرت فقير منار سائين عليه رحمة

حضرت فقير منار سائين عليه رحمة جن اڄ کان اٽڪل ڏيڍ
سؤ سال کن اڳ موجوده ڳوٺ کاڻي راجڙ ۾ تولد ٿيا. سندن طبيعت
ننڍي هوندي کان ئي فقيريءَ ڏي مائل هوندي هئي. سندن وڏا اصل کان
ئي سرور نوح فقير عليه رحمة جن جا مريد هئا. مخدوم امين محمد
سائين پکن ڏٺي عليه رحمة جن جڏهن پکن شريفن جي چلاڪشي
ڪري واپس هالا شريف آيا ته جماعت گهڻي اچي گڏ ٿي پاڻ
چوڪراڻي عمر جا هئا کين اشتياق ٿيو ته آئون اڄ ذڪر وٺان.
حالانڪ ان ڏينهن ڪنهن کي به ذڪر ڪونه ٿي مليو. خليفو پراڻا
هالا جو شاهه صاحب هو پاڻ ان کي عرض ڪيائون ان سائين کي
عرض ڪيو پاڻ فرمايائون ته اڄ اچي ذڪر ڏيون ٿا ان طرح ان ڏينهن
فقط کين ئي ذڪر مليو. پاڻ جوانيءَ کي رسياءَ ته امين محمد سائين
پکن ڏٺي عليه رحمة جن جو وصال ٿيو کين مرشد جي جدائيءَ جو وڏو
صدمو رسيو ۽ پاڻ ملول رهڻ لڳا ان عرصي ۾ کين مجازي عشق جي
چوٽ به لڳي پر ڪامل مرشد جي مهر نظر سان مجازي عشق حقيقيءَ
جو روپ ورتو ۽ پاڻ شعر چوڻ لڳا ان دوران هڪ رات اثر مهل ڏسن ٿا
ته امين محمد سائين جن گهوڙي تي اچن پيا پاڻ اتي گهوڙو ۽ ٽئون
سائين فرمايو ته فقير گهوڙو ڇڏي ڏيو. اوهين هيڏانهن اچو پاڻ هڪ پٺو
ڪڍي چيائون ته پڙهه، فقير سائين عرض ڪيو پڙهيل ڪونه آهيان
پاڻ فرمايائون ته پڙهه اسين ٿا پڙهايون اها هڪ ڪافي هئي جا ٽهائي
وئي.

لاهي ويهه مَ لڏ، لاهه مَ لڏ، هل ته پهچين هوت کي
(سڄي ڪافي رسالي خدائي ۾ موجود آهي.)

ڪافي پڙهائي جتي هينئر سندن درگاه آهي ان جاءِ لاءِ
 فرمايائون ته هي اوهان جو مڪان آهي. گهٻرائبو ڪونه اسين اوهان
 سان گڏ آهيون ۽ پاڻ روانا ٿيا صبح ٿيو ته فقير سائين جن پڙهيو
 وڃن ۽ لکيو به وڃن ۽ اها ڪيفيت ٿي جو جيڪي زبان مبارڪ مان
 نڪري اهو ٿي پوي پوءِ پاڻ ٻارهن سال کن سير و سفر ۾ گذاريائون
 سنڌ جي بزرگن ملتان تائين ۽ اجمير شريف تائين درگاهن تي
 حاضريون ڏنائون.

پاڻ پنهنجو قبو ۽ مسجد شريف ۽ پنهنجي قبر مبارڪ پاڻ
 ٺهرايائون رمضان المبارڪ جي عيد پڙهي سڀني عزيز و اقارب کي
 درگاه تي وٺي اچي ٻڌايائون ته هي اسان جي آخري آرامگاه آهي
 اسين باقي اوهان وٽ ڏهه ڏينهن آهيون ته سندن پائيتي حاجي مير
 حسين چيو ته سائين اوهان ته نيڪ ناڪ آهيو اهڙيون ڳالهيون چوڻا
 ڪريو ته پاڻ مسڪرائي فرمايائون ابا اسان کي پنهنجي ملڪ وڃڻ
 جي خوشي آهي. اسان الله سائينءَ کان گهري ته محرم شريف جي ڏهين
 تاريخ هئي سو تاريخ ڏهين ملي آهي باقي مهينو شوال جو مليو آهي
 ان طرح پاڻ 10 شوال 1353 هـ 16 جنوري 1935 ع هن دارالفانيءَ مان
 دارالبقاڏي اسهيا.

پاڻ پنهنجي هڪ مرثيي ۾ فرمائن ٿا ته:

ماه محرم جيءَ ڏهينءَ تاريخ ۾ شل دم ڏيان،

حب رکي حسنين ڏي، روئندي هتان راهي ٿيان.

کين هڪ فرزند هو فقير پير بخش جيڪو عين جوانيءَ ۾ ئي

پنهنجا به ننڍڙا پٽ فقير ولي بخش ۽ فقير قبول محمد ڇڏي وصال
 ڪري ويو.

پاڻ پنهنجي پوٽن جي تربيت ڪيائون کين نپائي وڌو

ڪيائون ۽ سندن اولاد ڏنائون. فقير سائين جي وفات بعد سندن پوٽو

فقير ولي بخش سائين عليه رحمة جن سجاده نشين ٿيا. جيڪي هڪ

ڪامل فقير ٿي گذريا آهن. قبي ۽ مسجد شريف کان سواءِ باقي درگاه شريف تي جيڪو به تعميراتي ڪم ٿيل آهي، سو گهڻي ڀاڱي سڀ سندن رياضت جو ثمر آهي. پاڻ محرم شريف جا ڏينهن چاهي ميلو مرشدن جي حاضري مهمانن سان رهاڻيون، فقير جي حبدارن سان نباھڻ يا مڪان جي خدمت، هر ڪم ۾ اڳرا رهيا ۽ وڏا مثال قائم ڪيائون فقيريءَ ۾ اميري ڪيائون جنهن هڪ دفعو ساڻن ڪچهري ڪئي ان کي ساري عمر ڪونه وساريندا سندن مفصل سوانح حيات ۽ شعر سندن رسالي ”پرڻ تنهنجيءَ پياس ۾“ ۾ موجود آهي، جيڪو منار فقير اڪيڊمي طرفان 1999ع ۾ شايع ٿيو آهي. فقير ولي بخش سائين عليه رحمة جن تاريخ 29 محرم الحرام 1404 هـ 5 نومبر 1983ع چنچر رات راهه رباني ورتائون.

فقير ولي بخش سائين عليه رحمة جن جي وصال بعد سندن اڪيلو فرزند فقير ولي محمد سائين عليه رحمة جن درگاه جا سجاده نشين ٿيا. کين پنهنجي والد سان بي انتها محبت هئي پاڻ سندن جدائي برداشت ڪري نه سگهيا، ۽ ڏيڍ سال کن جي قليل عرصي ۾ ئي تاريخ 25 رجب 1405 هـ 17 اپريل 1985ع تي وصال ڪيائون کين اسين ٽي فرزند آهيون. فقير محمد بخش ”ضامن“، فقير لطف علي، فقير خادم علي، مون کي پنجن فرزندن جو اولاد آهي. (1) فقير ولي بخش (2) فقير ولي محمد (3) فقير اعجاز علي (4) فقير فياض علي (5) فقير محمد طلح عرف فقير رياض علي. لطف علي فقير کي نه فرزند فقير اياز علي، فقير عرفان علي ۽ فقير احسان علي آهن.

حضرت فقير منار سائين عليه الرحمة جن جا ٽي رسالا چار دفعا شايع ٿي چڪا آهن، پر وري به ناياب ٿيو وڃن. هن وقت به خدائي رسالو جنهن ۾ سندن اٺ سو کان وڌيڪ ڪافيون آهن، سو مارڪيٽ ۾ موجود ڪونهي. فقير ولي بخش سائين جو ڪلام به 1999ع کان وري شايع ٿي نه گهيو آهي. منهنجو پنهنجو ڪلام ته اڃان ڇپجي ئي نه سگهيو آهي. فقير

سائين جا عقيدتمند ۽ ڳاڻڻا ان سموري ڪلام جي گهر ڪندا رهن ٿا. ان گهر جي ڪجهه پورائي لاءِ هي هڪ ننڍڙي ڪوشش ڪئي اٿئون. جيئن اهي رسالائين سر شايع ٿي سگهن. اميد ته هي ڪوشش ڪامياب ويندي. خاص ڪري راڳي حضرات کي به نون ڪلامن پيش ڪرڻ جو موقعو ملندو ۽ اهي ان موقعي مان فائدو وٺي فقير جو پيغام عام ڪرڻ ۾ اسان جو ساٿ ڏيندا. هن ڪتاب جو نالو ”چونڊ ڪلام“ رکڻ جو اهو به مطلب ڪونهي ته سنا سنا ڪلام چونڊي ڏجن، ڇو جو فقير سائين جو هڪ ڪلام به ڇڏڻ جهڙو ڪونهي. چونڊ ڪلام جو مطلب ته ٿورو ٿورو ڪلام تن ڪتابن مان چونڊي هڪ رسالو ٺاهڻ.

آخر ۾ آئون مرشدنا قبله مخدوم محمد امين فهميم سائين جن کي عرض ڪندس ته پاڻ ان خاص نظر ڪرم سان نوازين، جيڪا وڌن کان وڌي ٿيندي آهي ۽ خاص دعا ڪن ته اسين فقير جا سڄا بهاريدار ٿيون الله سائين فقير سائين جي نقش قدم تي هلڻ جي توفيق عطا فرمائي. اسين جيڪي ڪجهه به آهيون سو سڀ پنهنجي مرشد ۽ امام پاڪ جي خاص عنايتن جي طفيل آهيون، جيڪي وقت به وقت ٿينديون آيون آهن. ٿينديون اچن ۽ انشاءِ الله تا قيامت رهنديون. هن ڪم ۾ محترم علي اڪبر هنگورجي ۽ احسان علي لغاريءَ جو ڪوششون قابل داد آهن، کين جس هجي.

خادم الفقراء

فقير محمد بخش 'ضامن'

ساده نشين درگاه حضرت منٿار فقير سائين
ڪاٺي P.O تعلقه ڪپرو ضلعو سانگهڙ سنڌ.

Cell: 03003084432

Web Site: <http://www.mantharfaqir.com>

Facebook: <https://www.facebook.com/pages/Hazrat-Manthar-Faqir-Rajar/525950777522783>

Manthar-Faqir-Rajar/525950777522783

ڪافي

ٿله: عقل انسان جو چاهي، الله بي انت رب آهي.

سمورو بيان هي بندو تنهن جي تعريف ڪيئن ڪندو
ڪونهي ساراه جو سندو ڪندي قلزم جي ناهي.

ڏهاڙي معراج جي محمد، ڏنا اٿ ڪئين پريل احمد،
ڌرايا سامان جن تي صمد، ڪيائون معلوم ڪلف لاهي.

اها ڪانهي معلوم ملڪن کي، ۽ سڀ سڌ ناهي نبين کي،
وري پوندي ڪيئن پروڙپوءِ پين کي جتي ڏاهپ هلندي نه ڪنهن ڏاهي!

ڪونهي ڪو شمار قدرت جو آهي سو مڪان عبرت جو
پاڻ حڪيم حڪمت جو لک ٺاهيو ٿو لک ڏاهي.

چوي ”منٺار“ مالڪ جي، خبر پوندي نه خالق جي،
اونهي رمز رب رازق جي، ڪير پڇندا ڪٿي ڪاهي!

ڪافي

ٿله: تو منجه رب پاڪ آهي رهندڙ جنهن لاءِ ڳوٺ ڳولين ٿو.

ونحن اقرب، اها آيت، آهي رب پاڪ جي روايت،
پڇي ڏس معنيٰ ۽ ماهيت، ٻي ترازي ڪوه ٽولين ٿو؟

تو ۾ تڪيو آهي تنهنجو ڪشالو پنڌ پري ڪنهن جو،
پروڙج پاڻ تون پنهنجو ڇو وڃيو هنڌ ٻيا وڙولين ٿو،

سريءَ ۾ سِر سڃاڻج تون، رمز رندن جي ڄاڻج تون،
ملڪ مردن جو ماڻج تون، ڇو اجايا خيال اولين ٿو،

مري ڏس هاڻ ”منارا“ مرڻ کان اڳ مهنديارا،
ڏسڻ ٿيندڙ نه ان ڌارا، ڇو ٻين رڻن ۾ روح رولين ٿو،

تار: تين تار

راڳي: ڪلياڻ

ڪافي

ٿله: حقيقيءَ حال کي هوشيار صفاتيءَ مٿون سڃاڻن ٿا.

صفاتيءَ ۾ رکي صحبت، حقيقيءَ جي ڏٺئون حڪمت،
ماڻيون ذاتيءَ جي محبت، وري پرئين پنڌ کي پڇاڻن ٿا.

ڪري ثابت سڄي شريعت، طريقت ۾ ڪيون طبيعت،
حقيقت جي گهمڻ حڪمت، معرفت موج ماڻن ٿا.

فنا في الشيخ جي اولي، رسوليءَ کي رسبا ڳولي،
فنا في الله ٿيا ڦولهي، اهي احد اثبات ڄاڻن ٿا.

پڇج ”منارا“ مردن کان، اهي خبرون عشاقن کان،
سڪج رمزون کي رندن کان، جي فنائيءَ ۾ روح رسائن ٿا.

ڪافي

منهنجو رک تون ڀرم ڀتار سائين، منهنجو رک تون ڀرم ڀتار!
 ٿي ڪريان آئون ليلان، لولات ويچاري

هيس سهاڳڻ تڏهن ڪين ساڳايم، ايتو عقل اڀاڳ جو آيم،
 پير پروڙي مور نه پايو، مون کي هجن حيف هزار سائين!
 مون کي هجن حيف هزار آئون آهيان ڪا نالائق ناساري

هاڻي ڪيم توبه ٻڌيم ٻانهون، اي داسٽرا! منهنجو سڄو تون ڏانهون،
 مون کي پاڻئون لوڌج ڪيم پراهون، هاڻ هت نه لائينديس هار سائين!
 هاڻي هت نه لائينديس هار هيءَ حياتي منهنجي سڄي ڄماري

جي پنهنجو چنيسر پاڻ سڃاڻين، هت رکين جي مٽيءَ تي هاڻين،
 مون کي هوند ساڻ سمهارين هڪ پٿرائين، ته لاڏي ٿيان لڪوار سائين!
 هوند پوءِ لاڏي ٿيان لڪوار ملي سهاڳ وري سرڪاري

هاڻي نالي نام خدا پرور جي، ۽ ساڻ محابي پيغمبر جي،
 حرمت حضرت شاهه سرور جي، ڏي معافي کي ”منٺار“ سائين!
 ڏي معافي کي ”منٺار“ پنهنجو تون ڪرم ڪري سلطان ستاري

جي حب هجي توکي ميان! بر حال خدا جي
تہ پوءِ فقيرن کون پڇي ڏس ڳالهه خدا جي

سائن صحبت سي ڪندا، هجي سڪ سوز جني کي
تہ اُني کي اظهار چون چال خدا جي

آهي نالو نماڻو سندن فقير ۽ مسڪين،
پر هتي سين حاڪمين آهن آل خدا جي

تون ٻوڙ پيائيءَ کي، هڪڙائي هت ڪري،
”والله بڪل شيءِ محيط“، ست سنڀال خدا جي

اي ”منار“ ڪهين ملنگ کون استادِي وٺي آءُ،
تہ توکي تنهن کان پوءِ ٿيئي سڪ سال خدا جي

ڪافي

ٿله: ڏاڍي سا خدا جي سرڪار آهي،
ڪنهن جو قادر رب ساڻ ڌرو زور ناهي

ڏس آدم حوا کان ڌار ڪيائين،
جدا يوسف يعقوب پئي يار ڪيائين

ڪربلا ۾ شهيد سردار ڪيائين،
هٿان ڪافر جي حسين کي وڌائين ڪهائي

ذڪريا نبيءَ کي ڪيئن ڪرت ڌاريو
يونس نبيءَ کي مچ تي اوڳاريو
ايوب صبر ۾ ڪيئن ٿي گذاريو
ڏنس ڪيئن وارو ڏک سور ڏاهي

ڪل نفس ذائقه الموت جڏهن پاڻ چيائين،
پنهنجو نالو قهار اظهار ڪيائين،
مجنون سيني جون پانيو ٿي پڳائين،
چڏيئي ڪل مٿي پاڻ موت ٺاهي

ڪٿي سمجھ ”منار“ پنهنجو ڌيان ڌر تون،
ڪجھ خدا جو پي خوف منجھ قلب ڪر تون،
توبه زاري هر واري، هر روز پر تون،
چڏ هستي ڏس تنهنجو مقدار چاهي؟

تار: اولنگهه

راڳڻي: بروو

ڪافي

تلھ: جي سانگ پائتہ شينهن جو تان پوءِ مَ گذرن سان گذار
نيڪ نالو تو سڏائين، نظر پنهنجي سان نهار

لقب پنهنجو نان لڄائج، شان شاهي کي سنڀار
آهي قوت تنهنجو ڪو ٻيو پوءِ مڪر مڇيون ڪيم مار

ڏس اني جي اقبال ڏي، جن جي چڙهيون نالي نظر
پوءِ لاڏ لٽڪا لوڪڙن سين، ڪرڻ توکي ڪين ڪار

تو جنهين جو پوش پاتو وقت تنهن کي نا وسار
تنهن مدارت مرد جي سان، تون لنگهي وڃي پوندين پار

اي ڪيم منجهه ”منار“ تون، ڪٿي ڏيان دل پنهنجي جو ڌار
هڪ سڄي سڪ کان سواءِ، اٿئي بي مڙيئي فاني ڦلهيار

تار: اولنگهه

راڳي: برو

ڪافي

ٿلهه: جي هنجڙو پڪي هوئي تنهنجي ذات،
تان پوءِ تون ڦٽي ڪر چال چپن جي

قوت هنجن جو جواهر لعلون، آهن مشهور ان جو مقالون
جي موتي چڻن پنهنجي وات، ٻيو ڪاڇ مڇي آهي قوت ڪنگن جي

سنگت پنهنجي کي سارج سنڀارج، وايون اُٿي جون ڪيم وسارج
لن ڪا سڀا جهڙي لات، هت ڪان ڪان ڪرين ٿو سا ٻولي نيجان ڪن جي

توڪي ٿو جڳائي شان موچارو ته ٿيئي پکين ۾ مان موچارو
طلب چڱي ڪر تات، ڏس تون چوائين ٿو ذات چڱن جي

اي ”منار“ سر تون سڃاڻج، پٿون جو پاتار جو سوپارس آڻج،
پوءِ پرھ ڦٽي پريات، قيمت ملنديئي ڪوڙ لکن جي.

راڳڻي: بلاول

تار: ڊاڏرو

ڪافي

ٿله: سميع بصير ستار تون آهين، رب رحمان لقب تنهنجو
ڇا تعريفون چوندو تنهنجون، هي انسان لقب تنهنجو.

تون قادر زابر ڪل تي آهين، حق جلشانه لقب تنهنجو
والي واحد نام قهاري، ڏٺي ديان لقب تنهنجو.

احد الله عظيم تون آهين، عاليشان لقب تنهنجو
خالق خاوند پاڪ خدا تون جوڙين جهان لقب تنهنجو.

تون رازق ڪل کي روز رسائين، حَي حنان لقب تنهنجو
رحيم ڪريم غفور تون آهين، سوئي برهان لقب تنهنجو.

بيمثلي، بيچون تون آهين، ۽ لامڪان لقب تنهنجو
توريءَ سڀ شيءِ فاني ٿيندي، ۽ بقا بيان لقب تنهنجو.

توڪي هندو ٿا هر نام چون، بي انت ڀڳوان لقب تنهنجو
ڪل هند تنهنجا شان ڪروڙين، صحيح سبحان لقب تنهنجو.

چئي "منار" بنايل بندو ته سچ سلطان لقب تنهنجو
بخش هدايت هادي هن ڪي. جو ڏيندڙ دان لقب تنهنجو. □

تار: دائرو

راڳي: بلاول

ڪافي

تلھ: بحر علم باطوني ڪي سالڪ ٿا سمجھن سارو.

لدني علم انهن ڪي پاڻ حڪيم پڙهايو
گهڻو سو گونا گوني، جنهن جو نڪتو نڪتو نيارو.

علم انهي جو ني وي ميان! انت الله ٿو ڄاڻي،
جيڪو بيمثلي بيچوني، تنهن ڪين استاد اشارو.

اهو سمجھڻ سوکو تنهن ڪي، هوئي اثر ادب جو جنهن ڪي،
هوئي صابر صبر نموني، وٺي سو تحفو طالب سچارو.

ويچاري "منار" ڪي مرشد، سرور سبق ٻڌايو
سا ست سمجھڻ اونهين، اهو سمجھان مان سڀيارو. □

راڳي: ڪانرو

تار: دائرو

ڪافي

سڪ صبر نه ڏي مون ڪي، لئون ڪيئن لڪائين
تڏهن دانهن درد جي، ٿو پڙه ڪيو ٻڌائين

ٽا عشق جا آڙاه، دل منهنجي مٿي ڏڳن،
بنا آب وصال جي، آئون ڪيئن اجهائيان.

ٽا ڦٽ فراق جا مون ڪي، آزار ڪن اڃا،
طبيب جا تڏهن، ٿيو پيچرا پچائيان.

ٻاڦ ٻاهر نه ڪڍج، سا منع ڪيائين مون ڪي،
سا نصيحت گهڻي نڪ، آئون پنهنجي وس ۾ ناهيان.

”منٺار“ تي ميار رکڻ نا ڏرو روا،
هن حال جي هيءَ ڳالهه، ٿو سموري سڻائيان.

تار: ڊاڌرو

راڳي: ملاري

ڪافي

ٿله: هي خلق خدا تنهنجا اوزار اي ڪاريگر يار
ڪل ڪم پنهنجي هٿ پار ڪرين ٿو.

نفعو نقصان وس پئي نه ڪنهن جي، وسهيس سان ويچار،
اي ڪاريگر يار.

هر ڪا حڪمت ڄاڻي ٿو پاڻهين، بيحد هنر بيشمار،
اي ڪاريگر يار.

مت مڙني ڪي ڏنئي جدا جدا، جهڙي سموري ڪي سنسار،
اي ڪاريگر يار.

ڪي وڙهن ڪن سين ڪي وڙهن ڪن سين ڪريو هوڏ ڇل تڪرار
اي ڪاريگريار.

ڪي سڄڻ ڪن جا ٿيو طالب تن جا، محبتون ڏين پيار
اي ڪاريگريار.

ڪي پائين ڪن کان، هن کان يا پين کان، اهي مٿن وڌئي مونجهار
اي ڪاريگريار.

رستو "راڄڙ" ڪي سڌو سمجهائج، منجهائين مٿان "منڀار"،
اي ڪاريگريار.

تار: ڊاڌرو

راڳي: ملاري

ڪافي

ٿله: صورت سنڌي يار مون ڪي نٿي وسري

هجن هميشه اڳيان اکين جي، وي ميان!
ڊمر نه ٿين هڪ ڌار.

ميخون جي محبت سنڌيون وي ميان!
هڻي ويا لکين هزار.

وائي وساريان ڪينڪي، وي ميان!
پرين جي ته پچار.

مان ملي محبوب موچارو وي ميان!
موتي اچي ڪي ”منار“.

تار: ڪلواڙو

راڳي: سورڻ

ڪافي

تلھ: ان سائل سان سلطان راضي ٿي پرتو.

واه ذاتار تعريفن جهڙو ۽ واه واه پلو آهي ڀان.

مٿو ڏنو منگتي ڪي مالڪ، پيو به سارو جڳت جهان.

چارڻ جو جنهن چوڻ مڃيو ٿي، تنهن به لڌو ٿي دان.

الانسان سري وانا سره سوالي جو ٿيو شان.

سوئي سائل سلطان به سوئي، هو هڪڙو ماڳ مڪان.

مٿو ڏنو ”منار“ تنهن ڪي، پيو به سندس ڪلام قرآن.

ڪافي

ٿله: قلم قسمت ۾ لکيو ڏس حال منهنجو هيئن ٿيو.

دل جي ذري دلدار سان، روح جي رتي رلجي ويو،
گم ٿيون ٻيون سڀ گهڻيون، اهو قيد مون لاءِ ڪيئن ٿيو.

حسن حضرت هوت جو جابر زوراور مون مٿي،
جيئن باز جهر ڪيءَ کي جهلي، هيءَ تاب مون تي تيئن ٿيو.

اڌ ڪٽي اڌ مٽي آهيان، سڪرات جي صورت ڏٺيم،
نامماتي، ناحياتي، ڏسو جيئن منهنجو جيئن ٿيو.

”منار“ جو مطلب عجيب کان بنا، آهي نه ٻيو
سوئي سٽي، سوئي من ٻڌي، فرياد ساجن سيئن ٿيو.

تار: تين تار

راڳڻي: پيلو

ڪافي

ٿله: ٻيومٺ ثاني سمجهي نه دل، دنيا ۾ دلبر يار جو.

منجهه خواب سڀني مون سير ڪيو ان الاهي اسرار جو
اتي روح ويساه ڪيو وڏو ٻڌي عهد هڪ اعتبار جو

پوءِ توري دل تپاس ڪيو پنهنجي ويساھ جي ويچار جو
تائين مشرق مغرب ناھي مل، حضرت جي ھڪ وار جو.

ڪريان ڪيترو آئون بيان، سنديس سونھن ۽ سينگار جو
جنھن رب بنايئي ڪٿي راس ڪيو تنھن انصاف خلقتھار جو.

ھت ڪوڙ واجب ڪين مطلب مناسب ”منار“ جو
مون ڪي دل يقين قسم خدا پرور پاڪ دگار جو.

راڳتي: پيلو
تار: تين تار

ڪافي

تلھ: منھنجي دل ڪسي دلبر ڪٿي ويو ڪمند ۾ قابو ڪري.

جيئن ڪسيو سرھو ڪنگھار کان، پيچل تان تنڊن ۾ ڌري،
تيئن مون ڪي موھيو محبوب، سنڌي گفتي زبان جي ڌري.

ھن وجو جو وارث ھيئون، منجھ عشق جي اچي ويو آري،
بيا بدن جا عضوا اتي، سڀ بيٺا برداري پري.

ھڪ جدائيءَ جو جنجال، پيو ريءَ ديدار ساعت ناسري،
ھوند جي ملڻ موٽي ٿئي، تہ پوءِ پڙڪ بيماري ٿري.

پيڇرو خاڪ جو بنا دل خالي، پيو ٿو لحم لڱ لڱ تان ڳري،
سو فراق ۾ ڦٽيو گھڻو ٿو مجروح ”منارو“ مري.

تلھ: محبوب ملي تونياز ڪون، واقف ٿيڃ وي! اياز ڪون.

سمجھ ان مثال ڪي، ڪولي ڏسج خيال ڪي،
ڪر اڳاهون اقبال ڪي، ته رستي فيض فياض ڪون.

عاشق سمجھ اشارو تون، ان وات ۾ ٿيڃ ويچارو تون،
ته پائين نور جو نظارو تون، تنهن رحم ڏئي جي راض ڪون.

هن سمين ٿي سينگار ڪيا، جن گل هڻ جا هار ڪيا،
گندري پئي نياز اپار ڪيا، ٿي سهاڳڻ جام جي نواز ڪون.

هڻ سين جيڪي هليا، سي اوچتي جهلڪي جهليا،
هت موليٰ سين مور نه مليا، توڙي حافظ ورد نماز ڪون.

من خدايم جنهن چيو ۽ نفس رائي سين رهيو،
وڃي پوئتي پاهون پيو ان ابليسي آواز ڪون.

اي ”منار“ حجت ڪر ڀري، موتو قبل آل وڃ مري،
وصال پوءِ ٿيندءِ وري، پڙه بي خوديءَ جي بياض ڪون.

ڪافي

تلھ: اُپت اڪيون ڏس دلبر سڀ هنڌ يار صنم،
اي ميان! هر رنگ ۾ سوئي هادي توڙي انسان آدم.

ڪٿي مومن، ڪٿي ڪافر، ڪٿي ٻانيڻ ڪٿي قاضي،
سڀڪا رمز رکي عجب بنايو بازي،
اي ميان! ڪل مذهب ۾ پنهنجو هلائي ٿو حڪم.

قلب ڪتاب ڪجان سمجھ سڀيارو اٿئي،
انا احمد بلا ميمي، اهو ڀي اشارو اٿئي،
اي ميان! الانسان سري و اناسره قلم.

ڪيئن ٿو سڻين، ڪيئن ٿو ٻولين وڻج اها تون عبرت،
ڪيئن ٿو ڏسين ۽ ساهه ڪڍين اي ڪنهن جي آهي قدرت،
اي ميان! پچري خاڪيءَ ۾ آهي قطرو سو قلم.

اي ”منار“ منجهڙي ڏس تون ڌيان ڌري،
تو ۾ تڪيو سندس ناهي اهو پاڻ پري،
اي ميان! وڻن اقرب، ويجهو لاه گمان ۽ غم.

ڪافي

آئون پوڄاري آهيان، روز بندر جي تڙن،
اي ميان! واءِ سڻائو وريو، وڻجارا مان ورن!

مون ساريا سي ڏينھڙا مند موٽڻ جي آئي،
سوداگر سي سالم ڪن ڪا ورڻ جي وائي،
اي ميان! اچن سلامت ثابت، لهريون ڪيم لڳن.

دل تان دم نه لهي سامونڊين جي صورت،
اچن اوقاتون گهڻيون په پالوڻيون پورت،
اي ميان! ڳالهيون ڳجهڙيون سندن، ڇت تي روز چڙهن.

وڻجارن جون واٽون روز نهاريان نت نت،
ڪين ڏسان ڪوه ٿيون روئن اڪڙيون رت رت،
اي ميان! منهن کان مينهن ڪريو ڳوڙها روز ڳڙن.

چئي ”منار“ منڊيان آئون هت فالڙيون،
مان اچن تان ڪريان دل جون ڳالهيون،
اي ميان! چونديس سور سڀئي ساري سامونڊين.

ڪافي

عشق جي سودا لڳيم اچي،
هڏ تي نه چاڙهينديس ماس مچي.

عشق مرض اُڻ تڻ جو آهي،
سو هڪ ماسو ڪين مچائي،
گوندر گوشت روز گهٽائي،
جنهن کي جگري سڪ سچي.

آڳ عشق جيون چريون چاهيون،
پڙ پڙ باهه برهه جيون باهيون،
جيرا بڻڪيون جوش جلايون،
بازي برهه ڪوئن ڪانه بچي.

درد دکايم دل ۾ دونهان،
الا عشق جا لائين لونهان،
سوال ڪريان ٿي سنجھه صبحان،
ته قرب وارن وٽ ٿيان ۾ ڪچي.

چئي "منار" پساه پرينء سان،
 مون سڪ واريءَ جو ساهه پرينءَ سان،
 روح اڪيون ارواح پرينءَ سان،
 پوري ٿئي من ڀرت پچي.

تار: ڪلوارو

راڳي: تلنگ

ڪافي

تلھ: ڪن جا تو من ٺاريا وي، چو "منار" سڏائي بنهيون.

تو ته گهڻي ئي تڪبر به چيائي،
 فند ٻڌي ڪئين ڪوڙ ڪيائي،
 شيخيءَ جا شوغان هيائي،
 نه تو نسل نهاري وي

تو جي ڪيڙيون ڪم ڪچايون،
 پيون جي ڪيون اٿئي بد بچايون،
 عقل ريءَ جي ڪيئه اجايون،
 سي صاحب کي ڪم ساريا وي

الستون الله سڃاتئ،
 لحظي ۾ جتي ليئڙو پاتئ،
 جاڙ هتي پيو ڇا ڪئون ڄاتئ،
 ڪوھ دليل تو ڌاريا وي

قالو بلي جا قول ڪيا تو
"منار" وسري ڪوه ويا تو
ڪت قلب تي ڪيئن پيا تو
سمجھيون ڪين سنواريا وي
□

راڳڻي: پيروي

تار: تين تار

ڪافي

تلھ: پنهنجي وعدي کي نه وسارج تون،
اهو قول ڪيل ننگ پارچ تون.

منهنجي مارڻ لاءِ هزار مڙيا،
رکي وير دشمن ڏاڍي چوه چڙيا،
اچي ويجهي پيام ته ڄاڻ وڙهيا،
اهي مڙيئي ملول مون کان تارج تون.

پيو نه وسيلو واه منهنجي،
وئي ساري مون کان رند راه منهنجي،
هاڻي توريءَ ناهي ٻي آگاه منهنجي،
هاڻي تار منجهان مون کي تارج تون.

سڻ سوال سگهو هيءَ دانهن منهنجي،
آهي ڪوڪ پڪار توڏانهن منهنجي،
اچي پاڇه ڪري وٺ ٻانهن منهنجي،
هن سام پيل کي سڌارج تون.

چئي "منار" تي ماڙ منهنجي،
 آهي توڙي مراد مهاڙ منهنجي،
 هيءَ پيڙيءَ چڪل مان چاڙهه منهنجي،
 اهي اوکا گهيڙ اڪارج تون.

تار: ڪلوارو

راڳتي: جهنگلو

ڪافي

تلھ: ڪهڙو عقل نياڳ جو آئي، ڪيئن مومل مان وڃائي.

سوڍل توکي جيئن سمجھايو، تيئن تان پير نه پائي،
 راڻو توسان تڏهن رسي ويو، جڏهن لقب تنهن کي لائي.

هئينءَ سهاڳڻ ساري جهان ۾، ۽ چاڳلي تي چائي،
 آئي ڏنڀ ڏهاڳ جو، وو نجان ڪهڙو ڪرت ڪماي.

راڻي جي ڪارڻ رنگ محل ۾، اي لوري ڪين ليلائي،
 ور وساري پنهنجو وو بچڙو سانگ بنائي.

چونہ مئين "منار" چئي، جڏهن شاهي پنهنجو شان لڄائي،
 اڃان جهان ۾ گهمي ٿي جيئري، اناسط شرم نه آئي.

راڳتي: جهنگلو

تار: تين تار

ڪافي

تلھ: آهيان اڻڄاڻي عيب ڍڪج تون، ڏج مَ ڏهاڳ چنيسر جام.

ملڪ تنهنجي جي هيس ڏيڃاڻي، پورهيت ڪوٺرو هيم ڪمياڻي،
آيم آڏا جيڪي ڪيم ڪلام.

ڪج ۾ ليلا ڪي تون لڄياڻي، پنهنجو ننگ پارچ شان سڃاڻي،
سيس سنسار ۾ تنهنجي نام.

ڪئي اٿم توبه ٻڌيم ٻانهون، سڙ وي سنڊيم داسڙا دانهون،
پيس پٺاري آئون تنهنجي نام.

چئي ”منار“ مڌيون ڪر معافي، شان شاهڻو آهي تنهنجو شافي،
ته بخش بچايون تنهنجي هن غلام.

تار: تين تار

راڳڻي: جهنگلو

ڪافي

ٿله: بخش بچايون پٿار چنيسر، ڪيم توبه ٿيس تابعدار.

عدل پنهنجي تي عمل نه آڻج، تون ڪوننگ پنهنجو ثابت سڃاڻج،
منهنجي عيبن ڏي نه نهار.

بيحد آهيان آئون بدڪاري، توبه توبه ڪريان ٿي زاري،
جولابالي آهي تنهنجي سرڪار.

تنهنجا آهن اسان ٿي حرف حسابي منهنجيون مڌيون تون ڪر معافي
ڪيم ڪڍج مون ڪي، ورا تون وهار.

چئي "منار" توکان مڱان موچاري، آهيان ابوجهو ڏايو ڏهاري،
دامن جوننگ پارس پار.

تار: تين تار

راڳتي: ڪسوري

ڪافي

آهيان اُن جي آئون ٻانهي وي، جن دلڙي ڪيم ديواني وي

مون کي پايئون ڳچيءَ منجهه ڳاري، مون مڃيار اُمر برداري،
نت ووڙينديس ويچاري، مون کي سڄڻ ڪيو سيلاني وي

مون کي لائي وبا جا لولي، هڪ هو هو جي ڏيئي هولي،
مون کي سڄڻ سکائي آهي ٻولي، سوئي سبق پڙهان سبحاني وي

مون کي پرين پاڻ پساو، ڪو جو دلبر ديد ديكايو
جنهن دل جو دور مٽايو سوئي نور ڏئيءَ جو نوراني وي

"منار" اداس ۾ آهي، جوئي ڪاف ڪشالا ڪاهي،
مونکي موليٰ، محب ملائي، ته سر ساهه ڪريان قرباني وي

تار: ڏاڍو

راڳتي: پهاڙي

ڪافي

جنهن ريت سان پرچين پيارا! چو ته ريت سا ڪريان هميشه،
تنهن پير تي پنهنجو قدم دل جان سان ڌريان هميشه

جي هندو مذهب وڻيئي، ته جڻيا جسم تي جڙيان هميشه.
جي مذهب مسلمانن وڻيئي، ته ڪلمو سدائين پريان هميشه.

جي نچڻ وڻيئي، ته پاڻ پيرن ۾ گھنگھريان هميشه.
ڳاڻان وڇاڻان، تالڙا تارڙيون، هٿن تريان هميشه.

جي اچين گھريار منهنجي، ته ڳالهيون ڳجهيون ڳريهان هميشه.
منهنجو مقصد ايترو، مقصد نه پيو گھريان هميشه.

جي ملين ”منار“ چئي، ته رهنم اڪيان نريان هميشه.
جڻ آسون اميدون دل جون پنيون، سڪ ساعتون سريان هميشه.

تار: دادرو

راڳي: ڪوهياري

ڪافي

جيئن لوڙيم لذت پنهل سين، تيئن هيءَ آيم سوراڙل سين.

وو ڪڏهن هيس بهار پنيور ۾، ڪڏهن جر هاريو روٿان جبل سين.

وو سڪن سورن پاڻ ۾ ڪيو عيوض اڌل بدل سين.

وو ڪنهن پر ملنديس ڪيچ ۾، وڃي پهر پاروچل سين.

مان ملان ”منار“ چئي، آئون اديون ڪنهن اٽڪل سين.

ڪافي

عجب محويت مردن جي، جي هر دم حق سين حاضر ناظر.

پنهنجو نفس نابود ڪيائون، پوءِ توحيد منزل ٿي تن جي
ملين پانور لقب بهادر.

هڪ هڪ ڏينهن ۾ چوويهه هزار پيرا، ٿئي زيارت انهن عشاقن جي
جيڪو سندن گذر حيات ڄماندر.

شد رحمت هوئي شوق سندن کي ڏسو ڪهڙي ڪماليت ڪا ملن جي
ٽين نينهن نشانبر، سونهون صادر.

چئي ”منار“ مڪيان چشمن کي، پڻي خاڪ انهن جي پيرن جي
ته ٿئي اکين اوچر رنگ ڪمانگر.

ڪافي

ٿلهه: اٿم يقين اعتبار اهو ته بي رنگ بيشڪ رهي ٿو رنگ ۾.

سڀ رنگ ۾ سبحان سمايو بي مثال، مثال ۾ آيو آهي الله اظهار اهن
شهر بحر جبل توڙي جهنگ ۾

رب ڪاريگر اهي ڪل وارو سندس اوزار جڳت سنسارو
ڪم ڪري ڪلتار اهو دين حقيقت واري ڏس ڏنگ ۾

توڙي زمينون، توڙي آسمانا، توڙي ملائل، توڙي انسانا،
ته به نور سندس نروار اهو ”الانسان سري“ ڏس انگ ۾

چئي ”منار“ موليٰ ۽ مرشد مون لاءِ هدايت هيڪ هڪي حد،
سر سندس سردار اهو مون لاءِ مالڪ انهيءَ ملنگ ۾

راڳڻي: جوڳ
تار: تين تار

ڪافي

تلھ: ادا قاصد قريبن جي ڳجهي چئو ڳالھ مون کي ڪن ۾

اچي مونکي ويجهڙو ويهي، ٻڌاءِ ڳالهيون سيئي سيئي،
ته سڻان دل وارو ڪن ڏيئي، سي رڪان مخفي آئون پنهنجي من ۾

ڳالهيون جانب چيئي جيهين، ٻڌاءِ مونکي طرح تيهين،
ڪنان ميثاق جي ڏيهين، سا رهي مونکي تانگه آهي تن ۾

محبوبن جون مقالتيون، پچارون پرين والڙيون،
ڳجهيون ڪر مون سين ڳالهيون، ڪنهن پناهي پوش جي پن ۾

چئي ”مننار“ ڪهه ڪانگل! مون سان مخفي سي هن ئي مهل،
ته پرين پرتل هوا يا رنل، اهو ڪيئي ڪو ڏيان تنهن درشن ۾.
□

تار: تين تار

راڳي: جوڳ

ڪافي

ٿله: سرور صوفين وارو، سارو ڪيو امداد مون تي حال هميشه.

ڪن کي ڏسي رند شاهي شريعت،
ڪن کي ڪري منجهه طالب طريقت،
ڪن تي وجهي ٿو حال حقيقت،
ڪن کي ڏسي رند معرفت وارو.

ڪن کي پڙهائي علم ظاهر ۾،
ڪن کي ڪري واقف باطن بحر ۾،
ڪن کي رسائي داور جي در ۾،
آهي انهن جو بخت پلارو.

ڪري لک طالب ڏاڪر ڏڪر ۾،
ڪري لک طالب فهم فڪر ۾،
ڪري لک طالب صابر صبر ۾،
ڪن کان وڃرائي نينهن جو نغارو.

مرشد "امين محمد" اشارو ڪيم اهڙو
اثر تار تار ۾ اٿم هاڻ تهڙو
ڪونهي "منار" جو ڪوفو ڪهڙو
هر مظهر کان آهي رهڻ نيارو.

راڳتي: مارئي

تار: اولنگهه

ڪافي

تلھ: اوڻي شل ڪي اچن، خبرون ڪن، ماڙيچن جون مون وٽ،
من ڪي ڳالهڙيون، من ڪي ڳالهڙيون.

ڪيئن وڌايون خير سين، وو مئي ڏي مان منجن ورهه وڃن،
حرصن ٿين هوند جهٽ پٽ.

ان ته اباڻي ڏيهه جي، وو سرتيون روز ڪتن لاءِ ڪتن،
ڏوئيرن پنهنجي ارت.

ڏکيا ڪٽيم ڏينھڙا، وو ڪسڪي منجهه ڪوٽن، هن محلن،
ريءَ ڏوٿين پوان پيئي گهٽ.

موتي آئون "منار" چئي، وو وڃان ويڙهيچن، ملڪ سندن،
شل پرچن سر ڏيان ست.

تار: اولنگه

کافي

راڳڻي: مارئي

اسين تنهنجا اوڏ غريب، لاڳا! توتي لڄ ننگڙو نماڻيءَ جو.
جهڙي جي تهڙي تنهنجي آهيان، اهو تنهنجو آسرو مور نه لاهيان
ڪڇ تون ڪرم قريب وي ميان!

اسان جن عيبن ڏي مَ نهارج، پنهنجو ننگ پاڻئون پارس پارچ،
۽ چڱي تنهنجي عادت، عجيب وي ميان!

اوڻ نماڻي سڏايان ٿي اهنجي لطف وڏي سان مون کي ڪڇ پانهنجي
ڪنهن سار نواز نصيب وي ميان!

مهر موچارا ڪر ”منار“ تي، نياز وندي هن عرضن دار تي،
۽ هٿرور ڪڇ حبيب وي ميان!

تار: ڪلواڙو

راڳڻي: دناسري

کافي

ٿلهه: اُتم الله جو نالو وسارڻ واجب ناهي، وسارڻ واجب ناهي.

الست بربڪم وي ميان! احد الستئون،
قول قالو بلي والو وسارڻ واجب ناهي.

ذڪر خدائي ني وي ميان! چوڻ چڱائي الو
اجاري قلب جو ڪالو وسارڻ واجب ناهي.

جڏهن هڪ ڏينهن حضرت وي ميان! ننڍڙي نبيءَ کي الو
ته آيو ان وقت اويالو وسارڻ واجب ناهي.

پڙهه ”منار“ ني وي ميان! ڪلمون قلب سان الو
ته ٿيئي مطلب برحالو وسارڻ واجب ناهي.
□

فقير ولي بخش را چڙ جو ڪلام

ٿله: نرمل نوح فقير، سڻ منهنجا سرور سڏڙا.

لاه قريشي مون تان قرض ڪي، مرشد مڻي چڙ مرض ڪي،
اويسي اڪسير، هيڻا ٿي پيا آهن هڏڙا.

راهنما اوهين آهيو رهبر، فيض فياض جا ساقِي سرور،
مرشد ماه منير، جام پياريو آهيون جڏڙا.

لاهي درد ڪي دور جفا ڪر، سڏ سان گڏ ٿي شاه شفا ڪر،
ڪامل قطب، ڪبير، تون ذاتار اسين آهيون ڏڏڙا.

آيو آهي وقت اخيري، دلبر دل ڪي ڏيو دل ڏيري،
پرين پارس پير، گوندر غم وڌي ٿيا وڏڙا.

ڪريو ڪا رهبر رهنمائي، پير پنان ٿو اوهان کان پناهي،
'ولي بخش' جا وير قائم ڪريو هي توڪل تڏڙا.

ڪافي

ٿله: هوش ڪري تون ٿي، هوشيار ساڳيو آهي سر صبحاني.

اول آخر آه اهوئي، ظاهر باطن ساڳيو سوئي جاني جلوبدار.

لاه گمان تون چڙ گمراهي آهي افضل نور الاهي ڪل سندو ڪلتار.
 رهي راهونڊ ۾ مزر لائي، پڪا ڀرت جا اعليٰ اڏائي امين ٿيو اظهار.
 فيض فقر لاءِ گوهر ٿيو گل، تر نه تغاوت ساڳيو تل مل محب منو منثار.
 آهي موليٰ چوائي طالب سڀ ڪنهن غير تي ٿي آيو غالب سرور شاهه سردار.
 آهي فهم چن طالب موليٰ لهن قسطن ساڳيو ڀولا، مرشد سئين مهنلر ساڳيو آهي سر سب حلي
 ال انسان سري سر سارو وحدت جو ٿي آيو وڻجارو نور ڪرڻ نروار.
 انا احمد پلا ميمي، اصل آهي قول ڪريمي هادي هڪو هروار.
 ٻوڙ بيائي رک هيڪڙائي، 'ولي بخش' ڪر ويچار.

ڪافي

ٿلهه: اڄ پرين پاتار ڀرت جا پير، اهي پير چمان پيئزار چمان.
 آيا پرين جتان پير پري، جن سيرن تان سڀ سير ڪري
 سر ساهه صدق تن سيرن تان، اهي سير چمان سئو وار چمان.
 اچي مون سان ملي منثار ٿيا، هر جاءِ حسن هٻڪار ٿيا،
 هئي حُب جي هنئين ۾ هير گهڻي، اها هير چمان هٻڪار چمان.

ويهي وحدت جا واپار ڪيائون، واهواهه ڀلي ڀڻڪار ڪيائون،
اهي مون تي ڀلائي جا پير ٿيا، اهي پير چمان ڀڻڪار چمان

’ولي بخش‘ وصال جا واءُ وريا، اچي محب مليا جي دل گهريا،
اها وڃي ڀلي جنهن وار آيا، اها وڃي چمان اهي وار چمان

ڪافي

تلھ: پڇ ساقي کان تون مٽي جو مل، جي سر تي ڏي ته اٿئي پوءِ بل

تنهنجو ساقي سرور شاهه آهي، جنهنجو نظر نيڪ نگاهه آهي،
اهو آل انساني آگاهه آهي، اهو حاڪم هادي گوهر گل

توڪي ساقي سرڪ پياريندو، ڪڍي نازڪ نيٺ نهاريندو،
مٽي دلڙي يار جياريندو، ٿيندو ونحن وارو واهه وصل

سر ته سرڪ تان گهور ڪجي، ٻي ڪهڙي اتي تڪ تور ڪجي،
جتي وصل وصال سان اور ڪجي، لاهي خطرو ٻيو سڀ خوف خلل

وٺ ’ولي بخش‘ وار اٿئي، اها جيت اٿئي نه هار اٿئي،
هي مهل موچاري يار اٿئي، ايندو اوڏو توڪي ڪين اجل

ڪافي

تلھ: مون کي ماڻن سلڻ ملڻ، مرڪي معشوقن مرڪي معشوقن پاتا پڇ پڻ

وار وسيهر وانگي ٿا. ور ڏيو ونگ وجهن.

ابرو يار عجيب جا، ٿا ڏوڙا ڏنگ هڻن.

ديدون دلبر يار جون ڏسي، ماڻ لڳي مرگهن.

ڪنڊو نڪ نراڙ ۾، ٻي چقمق منجه چپن.

سام وٺي سوگهو ڪيو، گل گوهر جي گفتن.

دل ڦرايو دوست کان، ڪئين 'ولي بخش' وڃن.

ڪافي

تلھ: واھ واھ شاھ حُسن جو سير آھي جھلي تب تھنجو اھو ڪير آھي

چڏيو شاھ وڏا جت شاھي ڏين، در شاھ حُسن جي سپاھي ٿين.

وڃي واھ سڀيئي بي واھي ٿين، ڀر اهڙو ڪٿي نه انڌير آھي.

رخسار لبن جي لالي ڏسي، ڏند ھيرا موتي مثالي ڏسي،

نڪ ننگ بندوق دو نالي ڏسي، سينو سپر ڪري سو دلير آھي.

آھن اڪڙيون ڪجليون ڪاريون پيئي، ٿوھڻي ڪٽي منھن پاريون پيئي.

ٻيا ابرو ڪج تلواريون پئي، اتي مٿو ڏئي سو مٿير آھي.

هڪ چشمن جا چمڪار عجب، پيا زلف سياهه سر وار عجب،
تيو هلڻ چلڻ گفتار عجب، تنهن ۾ ڦٽند نڪو پير ڦير آهي.

تي مريض ويس آءُ لاءِ شفا، شفا ڪانه ملي ٿي الت جفا،
لڳا تير نظر جا سئو سئو دفعا، سودو سر جو ڪيم پيو خير آهي.

اتي عقل چيو اتي هل ته هلون، هت ناحق پيا ميان مفت جلون،
چيو عاشق ٽلين ٿو ڪهڙيون ٽلون، توکي ٿيڻو هتي هاڻي ڏير آهي.

ويو عشق عقل کان راند کڻي، سر ساهه جو سانگو سڀوئي سٽي،
منهن مرڻ کان ڪڏهن ڪين مٽي، اهڙو عشق شهنشاھه شير آهي.

ولي بخش عشق جي وڌائي وڌي، گهايو گهورن سان ڪري جان جڏي،
ڏني عشق عقل کي مٽي تي مڏي، تن جو ورهين کان وٺي وير آهي.

ڪافي

ٿلهه: پهرين پيار ڏيئي يار دلڙي ڌتاري،

ڏني گهور گهاٽي نه ماري جباري.

عجيبين سان اهي حسن فوج فالمر رهي ڪانه مون کي اها ڪا به معلم،
چڙهي چو طرف پئي سا نينهن جي نياري.

زلف زور زابر جيئن نانگ ڪارا، ڏسڻ سان ڏنگن ٿا اهي من وارا،
ڏني ور ورن ۾ پائن ڳٽ ڳاري.

ابرو ڪمان ڪج عجيبين جا اعليٰ چشم چور ڪن ٿا سي نوري نرالا،
پئڪان پنٿيون آهن تير ڪاري

نسنگ نڪ نروار چڻ ڪا دونالي نه ٿئي مت مرجان اهڙي لب لالي
تنهن لالي لڄايا لعلون اناري

نه سي مت موتي نه هيرا برابر مٿي باب شاهي سي ثابت سراسر،
ڏين ڏند ٿا وڌ ڏيئي ڪان ڏيڪاري

ڪئين ڪن غب غب ۾ ٿيا غرق غازي وسري ويئي تن قبل المازي
چائي زنج ڪيا چريا چوڌاري

دليون يار دلبر ڪلندي ڪٿي ٿو هلي ٻانهن لوڙي ته واهواه وڻي ٿو
گفتار رفتار مٿري موچاري

آهي بوءِ ڪهري مشق عنبر ۾ تنهن کان وڌ خوشبوءِ پرين جي پگهر ۾،
ڪندي هوڏ تنهن سان چا ڪٿوري تاتاري

قربين ڪيا جت پريمي پسارا، اتي ڪئين وڃائي وبا وير وارا،
اچي نيٺ ويئي 'ولي بخش' واري

ڪافي

تله: مٺا محب جاني ياوري گانا، ڪرڻ ڪين واجب برهه ۾ بهانا.

ڏنئي پيار پهرين واه واه وٺي ويون، ڏيئي راز ربيبي دلڙي ڪٿي ويون.
آهن شوق تنهنجا شاهي شھانا.

ائين ڪونه پانيم ته وٺيو دل وڃين ٿو سوين سور صلما سهاڻ سڃين ٿو.
لکين لوڪ جا پيا مهڻا ۽ طعنا.

سوا تنهنجي سهاڻ نه پيڻي پواڪا تو ۾ اميدون نه توکان سواءِ ڪا.
تون ڪر ڪرم ڪو اي دلدار دانا.

’ولي بخش‘ آهي پرين توکي پرتل، تنهين ساڻ هوئج سڄڻ يار سرتل.
ڪندو ڪير منهنجا پيو مشڪل آ سانا.

ڪافي

ٿلهه: مٺا محبوب من مهڻا، سڪندا چو سڪائين ٿو.
رقيب سان رهاڻيون ۽، مون کان منهنڙو لڪائين ٿو.

لکين لائق سڄڻ سنڌي، ڪهڙا ڳائي ڪهڙا ڳايان،
ڪڏهن دلدار دلداريون، ڪڏهن وريو ڌڪائين ٿو.

ڪنين سان ويجهڙو ويهيو ڪرين محبت مٺيون ڳالهيون،
ڪنين سان گهنڊ ۽ گهونگهت، ڪنين بيزر وڪائين ٿو.

حجت ڪهڙي هلائيندس، جتي جو جوڙ آ، ناهيان،
جي ٿو مون سان ڪرين ماڻا، ته چٽل ڦٽا چڪائين ٿو.

'ولي بخش' کي ورهيه گذريا، سڪندي سڪ تنهنجي ۾،
تنهن کي وره ڏيو ويتر، وصل لاءِ وسڪائين ٿو.
□

ڪافي

تلھ: تنهنجي عشق مون سان ڪيون يار ڪيڏيون،
سنيون سئو سر تي هلائون مون هيڏيون،

تنهنجي بره باهيون، ڏاڍيون يار لايون،
توڪي ڪنهن سيڪايون، اهي رمزن جون ريڏيون،

رڪي نينهن ناتو توسان پيچ پاتو
مون سهيءَ سڃاتو پائن ٿي ٿيون ٿيڏيون.

اندر روح رهڻا، ڪنهن کي ڪين ڪهڻا،
ڏين منهن تي مهڻا، هليو هڪ جيڏيون.

اچو يار ياقِي، ٿيو محب ملاقي،
رهيل دم باقي، خدا لڳ ڪيڏيون.

توسان لئون لايو، اڪڙيون آڙايو،
پرت ڪي پڙهايم ورهن جون ويڏيون.

اهي ولي بخش وايون، ناتو نباهيون،
ڪريو نا جدايون، عجيبا ائين ايڏيون.

ڪافي

تلھ: ڀلا ڇاڪان چو آھ وساريو تو
نڪي قول ڪيل وري ڀاريو تو.

نڪو مرڻ منهنجو نڪو جيئڻ منهنجو نڪو ٻڌڻ منهنجو نڪو ترڻ منهنجو
نڪي ساعت توريءَ سرڻ منهنجو نڪي سهڻل يار سنڀاريو تو.

نه مارين ٿو نه جيارين ٿو نه نهارين ٿو نه وسارين ٿو
ڏيئي گوندر گڏ نه گذارين ٿو لائي نينهن ننگ نه نهاريو تو.

منهنجو مهندار به تون منار به تون، دلدار به تون ديدار به تون،
منهنجو ياقِي يگانو يار به تون، ڏيئي سڪ جو سبق سيڪاريو تو.

اڇ قرب ڪري به ٿي پير پري، هاڻي وڃ نه پري نٿي ساهه سري
ڪيو مست آهيان تنهنجي ذوق ذري، ڏيئي ٻارڻ عشق جو ٻاريو تو.

سرڻ هيءُ ته سدا آهيان گولو گدا، ٿي ڪيم جدا اٿئي اسم خدا،
ولي بخش جي آهي الوداع، جنهن ڏي ورق وصال نه واريو تو.

ڪافي

تلھ: سهڻا يار سڄڻ اهو ثواب نه ڪر، هيڪر پاسي رخ تان نقاب نه ڪر.

تنهنجي گهور نيٽن جي گهايل ڪي، سڪ سورن جي ته ستايل ڪي،
تنهنجي ماڻن جي ته مڃايل ڪي، جاني يار جيئين تون جواب نه ڪر.

دلدار ديدار جي ڪول دري، دلدار ديدار لاءِ دل آ چري،
متان فوت فراق ۾ ٿئي سامري اهرو يار عجيب عذاب نه ڪر.

پنهنجي دستتون پيارل پيار ڪئي، اک اک سان ملائي اک جي اٿي،
آهيان ٿاڍو اڇيو ڏي گهاتي گهٽي هسي هسي تون ڏي ڪو حجاب نه ڪر.

منهنجو امين به تون انصاف به تون، منهنجو دين به تون مصحف به تون،
منهنجو پر دوش غلاف به تون، منهنجي ڪچاين جو تون ڪتاب نه ڪر.

ولي بخش ڪي بخش بچايون سپ، ڍڪ عجيب اگلايون سپ،
ڪر پنهنجا پال پلايون سپ، آهن مون ڏي مڙئي تون حساب نه ڪر.

ڪافي

ٿلهه: عجيبن جون اڪيون، پئي نيٽ نرگس،
ڪنڊيون ڪاريون ڪجليون، بنائين ٿيون بيوس.

نشي نينهن جي سان پئي نيم خوابي،
وانگي شينهن شور يل سرڪش شرابي،
تني سان نياھڻ سندو ڏاند ڪو ڏس.

اچن سي امالڪ منجهان قرب ڪاهيو
وجهن وير وريام ڪئين ڊنگ ڊاهيو
خماري خمريل ڪڏهن ڪين ڪن بس.

مون کي منهنجي اڪڙين اني سان اڙايو
جني کي ڪڏهن ڪين ڪو ترس آيو
اهي ناز پرور سڪيون، اهڙي سروس.

ولي بخش سان تن رکيو نينهن ناتو
ڏيئي گل گراهڻي پڪو پيچ پاتو
ويو پنهنجي وس کان ٿيو هاڻ هن وس.

ڪافي

ٿله: مون کي دوست دلبر ڇڏيو تو وساري،
تنهنجي تات ڏينهن رات جيئن تاڙو تنواري

تنهنجي ڏسڻ لاءِ ڏاکڻا ڏنر ڪي،
سوڀن سور سرتي ساجن سئم ڪي،
سندم ساهه سهڻل سدا تو سنڀاري

ڪيم دوست دلبر ددر گدائي،
ڪريو ڪيم مون سان اي جانب جدائي،
اصل آئون اوهان جي لڳس يار لاري

اول ياري لائي چني پوءِ ڇڏيو تو
پنهنجو پاڻ سان ڪين گولو گڏيو تو
چارهيو چوٽ جنهن کي نينهن جي نظاري

اٺ ئي پهر عجيبا تنهنجي انتظاري،
پلاشڪ بدن ڪيو برهه بيقراري،
وصل لاءِ ولي بخش پيو ٿو ڀڪاري

ڪافي

ٿلهه: پهرين گڏي گوڏي وهاري، پوءِ ڌڪي ناڌار ڪر،
محب ماڻن جا نه ايڏا، تيز تون تڪرار ڪر.

دلِبا ڏيئي دلڙي ڌتاري، تو پرين پنهنجي ڪئي،
هاڻي وجهه وڻي ناوارجي، تون مهر ڪا منار ڪر.

تنهنجي جلوي يار جاني، ساهه آ سوگهو ڪيو
ڇڏ غصو غمناڪ سان، تون غور ڪو غمخوار ڪر.

تنهنجي پيرن جي پٽي، سرمون اکين جو مون ڪيو
هي اڪيون منهنجون پيئي، پنهنجي پير جا پيزار ڪر.

تو نوازيون ناز پرور، ڪيئي اگليون اوچيون،
ولي بخش تي وارث وري، تون وڙڪو وينجهار ڪر.

ڪافي

ٿله: چوڻ دل جي اڪيون اڙيون، وڃي ڦاٿيون مون کان زوري.

پهرين محبت ملين مينيون، پرائي پور پوءِ وينيون،
ڏڪن سان هاڻ ٿين ڏينيون، لڳي لئون ڪاوين لوري.

اچي اٽڪي اهڙيون اڙيون، سدا سھمن اندر سڙيون،
جهلين ٿيون تاب ۽ تڙيون، جهڄن ڏينهن رات ڪيو جهوري.

منهنجي وس کان ويئيون هاڻي، ماريون محبوب جي ماڻي،
تڪن تر ناکهين ٿاڻي، لڳيون ظاهر نه ڪي چوري.

'ولي بخش' سان نه سي سرتيون، پيارل يار ڪي پرتيون،
جنهن ڪيون قابو ڏيئي پرتيون، گهڻي تنهن ڪئي نه ساڻوري.

ڪافي

ٿله: تنهنجا ڳڻ ۽ ڳالهيون يار ذري ذري ٿيون ياد پون.

توڃي ڳل گراھتيون پاتيون، جھاتي ۾ ڪي پائي جھاتيون،
چوڪيون سنڌي چاليون يار مون کان ڪنهن دم ڪين ٿيون وسرن.

دم دم دل ۾ دود دکائين، روڻاڙيون روڻاڙيو لڙڪ وهائين،
اڪيون ڪن سي آليون يار جيئن ڪي موسم مينهن وسن.

ڏيئي فراق ڪري فراقي، وڃي يار يڪو ٿيو ياقِي،
هڻي ديدون دو ناليون يار سي ته ڦٽيل اڃا پيا ڦٽڪن.

قدم قرب جا پريو بندي ڏي هن اوهان جي سائين سندي ڏي،
ته گڏجي جاني جاليون يار پل ته پيا پيا ڏيه ڏسن.

تنهنجي ياد اندر ڏي اُڏما، سهڻا سور سوين پيا صدم،
تنهنجيون رمزون نراليون يار ڏيه سڄي ۾ ڪين ٿيون ڏسجن.

ياد 'ولي بخش' ڪين وساري، تاڙي وانگر تات تنواري،
توڃي پياريون پياليون يار اچي تايو آهي تن طلبن.

ڪافي

ٿلهه: صدق صدق سو واري صدقي،
لاهي نقاب نهارڻ تان.

نين خماريل ڪڍي خوشيءَ مان،
کلي يار ڪيڪارڻ تان،
غم ۾ پي غوطا کاڌم،
تار انهيءَ مان تارڻ تان.

واعدا وصل جا ڪيا تو جيڪي،
پنهنجا سيئي پارڻ تان.

دلبر اڄ ديدار ڪرايو
انهيءَ سارڻ يار سنڀارڻ تان.

ڪڏهين ته ويجهو ڪين وهاريو
اڄ گوڏي گڏ ويهارڻ تان،
منڙا منڙيون ٻوليون ٻولي،
دلڙي يار ڌٽارڻ تان.

هٿيار حُسن جا يار ڪٿي،
اچي عاشق سر اولارڻ تان،
موتو وانگي ماري ماريئي،
انت موتو جيارڻ تان.

گهور ٿيان لڪ گهورون گهوريان،
واڳ وصال جي وارڻ تان،
اهي احسان لکين لڪ ٿورا،
گڏجي يار گذارڻ تان.

ساقِي سرڪي ڏنيئي مرڪي،
تنهن پيالي پر پيارڻ تان،
مون پانيو آئون وسري ويڙس،
'ولي بخش' ڪي ڪين وسارڻ تان.

ڪافي

تله: تنهنجيون ڳالهيون سچ، منهنجي روح ۾ رهيون،
مون کي تون نه مليون، مون ڪنهن سان نه ڪيون.

منهنجي محرم حال جو پائي تون، ڪر ايڏي ڪيم جدائي تون،
مون سان بيحد بي ته وفائي تون، ٿيو ڏيل ڏڪن ۾ يار ڏهيون.

هاڻي هيڪر اچو ڇڏي هوڏ مٺا، تنهنجي واه وڻي مون کي لوڏ مٺا،
توريءَ ڪنهن سان ڪريان آءُ ڪوڏ مٺا، تنهنجي عشق ٿيون ڏاڍيون دردليون.

اچيو ڇت تي چڙهن تنهنجون چاڙهيون مٺيون محب تنهنجون جي مڪاڙيون
اهي ڳڻن پريون جي ڳالهڙيون، مون کي ياد پون نئين سج ته نيون.

پنهنجي ڀر ۾ روز پڇاريان ٿي، ڪريو ياد هنجون تن هاريان ٿي،
هڪ ويل به ڪين وساريان ٿي، منهنجون آهن سمر اهي ساهه سنيون.

مون پيو سڀ کي ڇڏيو توکي نه ڇڏيان، تولا ڄايون اکين ۾ ياراڏيان،
توڪي ساعت ساعت آءُ ته سڏيان، پيون وايون مون کان سڀ يار ويون.

ولي بخش جا ٿا نيٺ وهن س ڪ صبر پيئي ڪيئن ٺهن،
مون کان زوريءَ ٿيون وڃيو پڌريون، جيڪي آهن اندر ۾ اڻ ته ميون.

ڪافي

تلھ: جھاتي پايو منھنڙو لڪايو ڇڏي
البليون اڪيون اٽڪايون ڇڏي

منھنجو يار چشم جڏھن ڄاڻي ٿو
گھنڊ گھورن سان ڪئين گھائي ٿو
جي ڪٿيو ڳاٽ ڳالھائي ٿو
تہ لکين فقير ڦٽڪايو ڇڏي

جيڪو اڪثرين جي منجھ آيواري،
سو تہ ساري عمر پوءِ سور چري،
مجروح مثل جيئي نہ مري،
جنھن کي سيني اندر سڏڪايو ڇڏي

دانھن ڪئين دل ڳير ڪري،
ڪئين امير وزير فقير ڪري،
مستان ڪئين مھيمر ڪري،
سر سوريءَ تي لتڪايو ڇڏي

ٽوڙي مھجي ڪو ڏيرو ڏڌ،
تہ بہ سڏيو ويھاري گوڏي گڏ،
ڪن جو نہ سڻي ٿو سورن سڏ،
ڪي سک ۾ يار سڪايو ڇڏي

ڪئين مست منگهن مخمور ڪريو
ڪئين چشمن سان چڪچور ڪريو
ڪئين 'ولي بخش' جهڙا وهلور ڪريو
لائي وصل وسڪايو ڇڏي

فقير محمد بخش 'ضامن' جو ڪلام

غزل

تلھ: دلبر کي منائڻ جي اڃ اهڙي ڪجي اٽڪل،
پاڻهي سو پرين پرچي، ڪنهن کي نه پوي ڪاڪل.

مرضي ڪا سندس وڻجي، مرضيءَ تي سندس هلجي،
راضي سو رهي هر دم، ڪا اهڙي تلجي تل.

آخر سو سڄڻ سرچي، مونسائ ملڻ ايندو
ڪوشش سان ٿئي آسان پل ڪهڙو هجي مشڪل.

ڪنهن سان ڪو مسئلو آ، ڪنهن سان ڪو مسئلو آ،
مشڪل ۾ هتي آهي، هر ماڻهو ڄڻ ڦاٿل.

پيو ڪوڙ ڪپت ڪاهي، محبت وٺي ماڻهن مان،
ڪو ڪرم ڪري قادر ماحول هي متجي شل.

'ضامن' آ سندم اهڙو مايوس تجي ڇا لاءِ،
هر ڪنهن ته مسئلي جو ڪوئي آ هوندو حل.

ڪافي

تلھ: هتي اڻ ڄاڻ ڇا ڄاڻن، نرالو شان صوفيءَ جو
عقل جي جاءِ جت ناهي، اهو ميدان صوفيءَ جو.

شريعت تي رهن محڪم، حقيقت حال ۾ هر دم
طريقن جي طلب جن کي، معرفت مان صوفيءَ جو.

رڪن ٿا نياز ۽ نوڙت ڏکوئن ڪين ڪيڙيءَ کي،
رضا تي ٿا رهن راضي اهو پئمان صوفيءَ جو.

هر ڪنهن سان رڪن محبت نڪي نفرت منجهان ڄاڻن،
سڌو رستو وٺي سڀڪو اٿو ارمان صوفيءَ جو.

سوين صوفي سڏائي هت، ٿين گمراهه ٿا گس کان،
پليل هت ڪئين وڃن پلجيون سمجهن شان صوفيءَ جو.

وڃائي پاڻ پنهنجو جي، هلن ٿا حق تي هر دم
انهن جوئي آهي 'ضامن' اهو اعلان صوفيءَ جو.

ڪافي

ٿلهه: هنجهه ٿو چوائين هت، پوءِ چورڪين تو چاهه چين سان.

آهي انهن جو شان نرالو جن جو سڏائين هت ٿو نالو
سوجهي رک ڪا سرت، ويهندين اڳيان ڪيئن تون تن سان.

پاڻ اندر ۾ پاءِ ڪا جهاتي، ته لئون تو آهي ڪن سان لاتي،
ڪهڙي ڪئي تو ڪرت، هت پوءِ هلندين ڪيئن هنن سان.

پاڻ بئائج لائق تن جو جڳ ۾ چوائين تون تو جن جو
پار ڪا پوري ڀرت، تو نه جڳائي قرب ڪنگن سان

سڏ سان سيئي ساڻي ٿيندا، هت سي ڪڏهن ڪين ڇڏيندا،
پڪ سان پرندئي ڀرت، هلڻ ڇڏي ڏج پيهر پگهن سان

پڪ سان پڪو جن هوندو 'ضامن'، لهر نڪو پوءِ لوڏو ڪو تن،
تن کي ڏسو جي ٿي، ان جو ڪهڙو ڪم ٻين سان

ڪافي

ٿلهه: ٿيندم ڪهڙو حال الائي،

مارن ڌاران ملڪ ۾

ڏني ڏوٿيئڙن کي ڪيئي لنگهي وڃي سال الائي

بيوس آهيان بند ۾ ڪنهن سان ڪريان احوال الائي

مون ڌاران سڀ ماروئڙا هٿ، ڪيئن ٿا رهن خوشحال الائي

عجب لڳو اٿم ان تي ڏاڍو ڪئي سانگين چو نه سنڀال الائي

'ضامن' چئي هٿ روز اچن ٿا، ڪهڙا ڪهڙا خيال الائي

ڪافي
تلهه: پرين جي اڳيان پاند پائي ڏسون،
سندو بخت اڄ آزمائي ڏسون.

ڪري در گذر هو خطائون سندم
ڪو اهڙو ته حيلو هلائي ڏسون.

نيائي اگر ڪو نٿو ڇا ٿيو
اسين پنهنجو ناتو نيائي ڏسون.

ٿئي التجائن ۾ اهڙو اثر
موم دل سنگدل ڪي بنائي ڏسون.

مخالف ٿين مات هت جي هجن،
اهو عرض ور ور ورائي ڏسون.

ملن محبتون ڪي مٿين ئي مدام
اها آس پرور پڄائي ڏسون.

سڪون سڀئي انسانيت جو ادب،
هي فرقن جا فتنا مٽائي ڏسون.

ڪافي

تلھ: پرين جي اڳيان پاند پائي ڏسون،
سندو بخت اڄ آزمائي ڏسون.

ڪري در گذر هو خطائون سندم
ڪو اهڙو ته حيلو هلائي ڏسون.

نيائي اگر ڪو نٿو ڇا ٿيو
اسين پنهنجو ناتو نيائي ڏسون.

ٿئي التجائن ۾ اهڙو اثر
موم دل سنگدل ڪي بنائي ڏسون.

مخالف ٿين مات هت جي هجن،
اهو عرض ور ور ورائي ڏسون.

ملن محبتون ڪي مٿين ئي مدام
اها آس پرور پڄائي ڏسون.

سڪون سڀئي انسانيت جو ادب،
هي فرقن جا فتنن مٽائي ڏسون.

ڪري ڪرم قادر ٿيون ڪامياب،
خيالن جا ويڇا وڃائي ڏسون.

مليو اهڙو 'ضامن' ڪا ڳڻتي نه آ،
خوشيءَ مان خبر هيءَ ٻڌائي ڏسون.
□

ڪافي

تلھ: دل تان نه دم لهي ٿو دلدار يار سو.
منهنجو ته آهي مالڪ و مختيار يار سو
ثاني شريڪ انجو همسر نه ڪو سمجهي ٿو.
سهڻن جو آسراسر سردار يار سو
لطف و ڪرم سندس جي ڪا ڪانه انتها آ.
ڏهرن ڏڏن جو ٿيو آ آڌار يار سو
الڪو ڪو ڪونه آهي دردن غمن جو هاڻي.
ٿيندو مدد سدائين صد بار يار سو
جيئري مٿل جي دليون واري جنهن جيار يون.
ڪيئن نه چوان پوءِ آئون منار يار سو
ڪيئي ابوجهه اڳلا آهن سندس سهار يار سو
محمد زمان آهي مهندار يار سو.
'ضامن' ٿيو تخلص دلبر کان اڄ عنايت.
منهنجو به هوندو 'ضامن' هر وار يار سو
□

ڪافي

تلھ: روز چڪن ٿا چاڪ، نه وسرن تاريلن جا ٿاڪ،
ڪي قيد منجهان بي ڏوھ بندياڻي، ڪول درن جا ٿاڪ.

مُنڌيس تنهنجي محلن ۾، پيو هينئڙي ۾ آ ھول،
هيڏي ساري ظلم سنڌءِ جو چئو طرف چئو ٻول،
لاھ ڪڙولا ڪرف مڙبيئي، در دريون سڀ ڪول،
ساھ مندو آ محل سنڌئي ۾ حال ٿيو غم ناڪ.

طعام ٿيا ماتام مڙبيئي، هر دم ٿي هاريان،
زهر لڳن سڀ زيور تنهنجا سي سمورا ساڙيان،
قول ڪيا جي ڪالھ هتي مون، پنهنجا سي پاريان،
آهيون ڏيه ڏاڏاڻي ڏت ڏئون جا هميشه هيراڪ.

سون ڏنئي جو ڪونه قبوليان، ڪڏهن به آئون،
هار هيرن جا پانيان ٿي سي بلڪل بلائون،
ننڍي لاڪون لوري ڏيندي جا چتاري چيائون،
پر نه ڇڏيان سا پنهورن جي بلڪل آهيان بيباڪ.

وار منجهي پيا، مر ۾ ڌاران سرتين ڪين ڏوٿان،
هڪ ڀل به لڳي ٿو پهر جيان، هٿ پورن ۾ پئي پوان،
ڏسيو خواب ۾ ڏوٿيئڙا سي، راتو ڏينهن روٿان،
ڏاٽر شال ڏيڪاري جيئري انهن جي اوطاق.

‘ضامن’ چئي هُت موتي ڏسنديس ملڪ مڙوئي ملير
پرچندا پنهور اتي سڀ ڪلندا ظلم زنجير
پڇنديون مرادون من جا مطلب ٿيندو ساڻي سرور پير
ڪين لاهينديس لوئي لڱن تان آهي اها سندم املاڪ

ڪافي

ٿله: عمر هاڻ اجهو ڄاڻ، مارو پاڻ ايندا،
پسي حال ڪندا پال وٺي نال نيندا.

اٿم تات ڏينهن رات وائي وات اباڻ،
ستي سيئن ڏنم جيئن ظاهر تئين ملان تن،
لهي سور سڀ وهلور اڃ ضرور ويندا.

ٿيم دور ڏوٽي ڏور پون پور پڇاريان،
ٿيا ڏينهن وٺا مينهن آهي ڪيئن وساريان،
ويندا رنج هي آهنگ سڀ سهنج ٿيندا.

اٿم تار لهن سار پسي پار پنهنجو
لکئي لوھ ڪيس ڪوھ ڪونهي ڏوھ ڪنهنجو
چڙهي چوٽ پڇين ڪوٽ سٺي موت ڏيندا.

ڪلن پاڳ موتي ماڳ اچن واڳ ورائي،
ملن شال هي احوال سٺن ڳاله سڏائي،
آهيان جن آهي من ‘ضامن’ پيندا.

ڪافي

تلھ: عشق جا ڏس اسرار عقل جي ات ڪا جاءِ نه آهي.

عقل جي جت ٿي آهي پڄاڻين، عشق اتان آ منزل ماڻين،
اها حقيقت جي تون ڄاڻين، ته واه واه اهو وهنوار
ڪو ڪورسيوات آ ڪاهي.

عقل ٿو آئون ۾ ڦاسائي، ماڻهوءَ کي هت خوب منجهائي،
پوءِ اچيو سو پاڻ پڌائي، ته آهي مون کي اختيار
پر بنهه بي اختيار سو آهي.

عشق وارا هت مرد ٿيا جي، مرڻ کان اڳي مري جيا سي،
وينا پنهنجو پاڻ وڃائي، پوءِ ٿيو نام سندن نروار
هر ڪو تن کي چاهيو چاهي.

عشق جڏهن منار تي آيو ته مرشد تنهن کي پاڻ پڙهايو
سبق اهوئي تنهن من لايو تون ويهي ڪجيئن ويچار
ته ترڪو تفاوت تنهن ۾ ناهي.

جن جا عشق وارا ٿيا 'ضامن'، سيئي منزل تي ٿا پهچن،
لهر نه ته ڪو ڪو لوڏو آتن، اهي تريو وڃن تڪ تار
سي ٿا ڄاڻن خوب نباهي.

ڪافي

ٿله: آهيون ايرا ۽ اڻڄاڻ اسين، وٺيون تنهنجي وتون پيا اڙاڙاڙ
ڪريو محب منا مسڪين مٿي، اڄ واري وري ڪي وڙ وڙ وڙ

مٿ تنهنجو سڄي ٿو ڪونه ڪٿي پلي ڪوئي ڪٿي ڪاڪٽ جي ڪٿي
ايندا ڪيئي اڃيا تڙ تنهنجي مٿي ڏيندا تانگهه جتي پيا تڙ تڙ تڙ

جو ويري اسان سان روز وڙهي، ڪنهن پل به ڪڏهن ڪين مڙي
ڪريو چوتون چوٽان چوٽ چڙهي، تنهن لڄ سان تون ئي لڙ لڙ لڙ

ڪاٿي به ڪمائي ڪا نه ڪيم، هت غفلت ۾ سڀ وقت ويم
ڪجهه تڻل قتل جي عمل اٿم، ڪريان ڪيڏانهن هتي سا هر هر هر

جي ڪنهن ڪي نٿي سڌ ڪاٿي پئي، سو پي ڪي نه ڪوئي ڏوهه ڏئي
جنهن ڪي جيئن وڻي سوتين چئي، پل ڪوئي ڪري پيو ٻڙ ٻڙ

هتي 'ضامن' پيئي بچائج تون، اچي پنهنجو جلوه پسائج تون،
ٿيا دشمن جيڪي سائج تون ڪري ڪڙڪو تي تي ڪڙڪڙڪڙ

ڪافي

ٿله: اسين ميلا محبت جا، مچايون پيا مچايون پيا
نچي نروار ٿي ناچو نچايون پيا نچايون پيا

ڪري ڪوشش ڪنا ڪريون ڪٿان ڪي محبتي ميڙي.
اهي هت روز رمن ۾ رچايون پيا رچايون پيا.

رڳو دنيا سندو دوکو آهي ڪلفت پيئي ڪاهي.
انهيءَ کان پاڻ پنهنجو هت، بچايون پيا بچايون پيا.

ڳڻڻ کان جي آهن گهڻيون پيا چوندي اهي يارو.
ڪيون هر دم هتي پنهنجيون ڪچايون پيا ڪچايون پيا.

تيا جي مرد مولا جا، هتي جي ڳائجن تن جون.
سٿون ثابت اسين سيئي سچايون پيا سچايون پيا.

آهي 'ضامن' سندم جوئي محب منار سو مليو.
تڏهن ئي پاڻ پڙ ۾ هت پچايون پيا پچايون پيا.

ڪافي

تلھ: نچ ڙي ناچونچ. نچ نچ نچ ڙي ناچونچ.

ٻارج محبت جا ڪي مڇ.

جيئن نچائن تيئن تون نچجان. آڏو پاڻ نه هر گز اچجان
پروانو ٿي پڙ ۾ پچجان. رمز انهي منجه رچ.

نچ نچ نچ ڙي ناچونچ

وات مليل جا سائي ونج تون پورا هرگز کيم پلج تون
کوڙ ۽ کلفت کوري کڍج تون سڀ کي چئجان سڄ
نچ نچ نچ ڙي ناچونچ

ونجان نچي هت يار ريجھائي پنهنجو ڇڏ تون وجود وڃائي
ميلا محبت جا کي مچائي کوڙ ڇڏي سڀ کي
نچ نچ نچ ڙي ناچونچ

‘ضامن’ تنهنجو آهي سرور پرچي تو سان پوندو پرور
پوءِ پل هام هڻي تون هيڪڙ اڳيان سين جي اڇ
نچ نچ نچ ڙي ناچونچ

کافي

ٿله: ڪر ڪا ڪار ڪتر جي ڪر ٿيندئي سهنجو پوءِ سفر

ويهي ڇو ٿو وقت وڃائين، پوءِ متان هت تون پڇتائين
ٺاه ٺاه ٿو ٺاهيو ٺاهين، موگا ڪرم مڪر

هت جو ملندئي سودو سهانگو ٺله آ تنهنجو اڳيان مهانگو
سر جو هتي تون لاهي سانگو ونج اهوئي وڪر

جيڪو توسان ڪري پيائي، تنهن سان پي تون ڪجان پلائي
عادت ڪر تو يار اهائي، سک جو ڪڇ ٿمر

نفس ندوري ساڻ لڙج تون، ويريءَ سان هت خوب وڙهج تون،
وڃ تان واپس ڪيم ورج تون، ديڪين پوءِ دلبر.

'ضامن' ڪج ڪو يار سهگارو، ان ڌاران پيو ناهي چارو.
حال ڪجان پوءِ تنهن سان سارو، ساڻ ڏيندئي سرور.

ڪافي

تله: پورا ڪيم ڪي پل، هليو هل، وات وٺيو تون وحدت واري.

ست آهي جا تن سمجھائي، پوءِ به پروڙ نه توکي آئي،
موڳا ره مَ منڌل هليو هل، پاڻهي پاڻ ڪندا پوئواري.

غفلت ۾ چو وقت گذارين، قالو بلا جا قول وسارين،
ايندئي ڪيئن عقل هليو هل، ثابت ڳالهه سمجھج ساري.

نالو پنهنجو نيڪ سڏائين، عمل جي پاسي مور نه آهين،
معافيءَ جي آ مهل هليو هل، ڪنبي ڪجان تون توبه زاري.

وحدت واريءَ وات هليا جي، هت ڏرو ئي ڪين پليا سي،
پس مرد اهي ڪامل هليو هل، سي ئي توسان ڪندا ستاري.

سام سندي هت ڪين ڇڏيندا، ساجهر تنهنجا 'ضامن' پيندا،
ڪندا 'سي' پاڻ ڪهل هليو هل، دل سان ڏيندا اچي دلداري.

ڪافي

ٿله: راڻا ڇڏ تون رسڻ، سڌڙاسڻ مومل ڪي ڪر معاف مڊايون،

ڪاڪ سوا تو آهي ڪوماڻي، اڇ تون پنهنجو پاڻ سنيچاڻي،
هيءَ آ مهل موٽڻ، سڌڙاسڻ اڪڙيون تو لاءِ آهن اڃايون

تنهنجيءَ سڪ ۾ ستيس سومل، مرم انهيءَ آ ماريو مومل،
ڪانهي وات ڪڇڻ سڌڙاسڻ، بخش اچي تون ڀتار بچايون

وهم سنڌي سڀ آئون وڃايان، حال حقيقت ساري سڻايان،
جي پل ۾ ٿئي پهچڻ سڌڙاسڻ ته سوڍل ڪجهه به ڪين لکايون

ڇانگي تي تون ڪر چڙهڻ جي، آس آهي مون معافي ملڻ جي،
وائي ڪر ڪا ورڻ سڌڙا سڻ عيب ڍڪي تون سڀ اڳايون

شان سنيچاڻج سوڍل پنهنجو 'ضامن' سرور شاهه آ منهنجو
پاڻ ٿي ڪجان پرچڻ سڌڙاسڻ، جلد ٿي ورڇون پوءِ ورهايون

ڪافي

ٿله: ٽين تنهنجا بخت جيڪر، ملڻي صحبت فقيرن جي
رڪڇ تون دل اندر هر دم مٺي محبت فقيرن جي

نماڻون حال آ جن جو خوديءَ کان سي رهن خالي
نماڻي جي هلن سرڙو اها عادت فقيرن جي

نوازش جي نظر ڪن جي، ڇڏن تقدير بدلايو
ملي توکي به ڪا اهڙي گهڙي ساعت فقيرن جي.

رهن راضي رضا تي جي، رڪي مالڪ سندن مرضي،
ذڪر جو ڪن ذخيره ٿا، اها دولت فقيرن جي.

ٽين سڀ ڪم سندن سؤلا، نڪي پرواهه ڪي ڪنهنجي،
سدائين روح ۾ رک تون چڱي چاهت فقيرن جي.

نسب پنهنجو نهاري ڏس، ٿو هت سڏجين فقيرن جو
مبارڪ باد آ توکي، ملي نسبت فقيرن جي.

اٿئي 'ضامن' سرور شاهه، جو آ سرواڻ فقيرن جو
ڪندو سڀ معاف موليٰ ات ڪيل ڀارت فقيرن جي.

ڪافي

ٿله: هر وقت سندن محبوب مٺي، تنهن ماهه لقا جي ڳالهه ڪجي،
جا روز ڪري مون جهڙن تي، ان لطف و عطا جي ڳالهه ڪجي.

جنهن جي در تي سوالي روزاچن، ڪئين مون جهڙا مسڪين سوين،
ٿوپر ڪري پٽار سڀئي، ڇا سندس سخا جي ڳالهه ڪجي.

هر وقت خطائون ڪيئي ڪيم، ڪا ڪا نه چڱائي مون کان ٿي،
ان هوندي ڪري ٿو ايڏو ڪرم ڪيئن تنهنجي وفا جي ڳالهه ڪجي.

مون پاڻ پرنپو آ جنهن کي، سو کين ڇڏيندو سام سندي
پوءِ ڇا جي ڪري مايوس ٿجي، چورنج ويلا جي ڳالهه ڪجي

امداد ٿيو آهي جنهنجو مسڪين محمد بخش مٿي
'ضامن' زبان سان ظاهر تنهن، 'طالب مولیٰ' جي ڳالهه ڪجي
□

ڪافي

تلھ: آھين تون پولڙي پوري، نچائن جيئن پيئي نچجان،
وٺي مالڪ سندي مرضي، امر ۾ هر گهڙي اچجان.

سندئي ٿو ڏور جو ڏوري، تيڏانهن چرجان جيڏانهن چوري،
گهمائي جي گهتيون گهوري، اهائي وات تون وٺجان.

ٿيا دشمن نٿا چاهن، نلها سي ٺاه پيا ٺاهن،
ڪتا هت ڪئين لڪل آهن، انهن بگهڙن ڪنان بچجان.

ڪتن جو خوف آ تڏهن ڪچايون هت ڪيئي جڏهن،
پڏايئي پاڻ جي ڪڏهن، هتي پوءِ هت پيئي ملجان.

پيو 'ضامن' اٿئي اهڙو انگل تون ڪر پلي ڪهڙو
آ حامي هر گهڙي ٿيڙو چٽي سان ڳالهه پل چٽجان
□

ڪافي

ٿله: جيڪر مارن ساڻ ملان، ته وسري وڃن سڀ ڏينهن ڏڪن جا.

ڪيڏو پلپل پيار ڏنائون، ڪهڙا ڪهڙا قول ڪيائون،
موتي لڏائون ڪا گل ڪانه.

ڇت تي چڙهن ٿا هت ڇا چاڻان، واري جني جا آهن وڇاڻان،
تنڪي وساري ڪيئن وهاته.

وهم تني جو ويهي وڃايان، ڳالهه ذري ڪاڪين لڪايان،
جي ڏاڏاڻن جي ڏيهه وڃانه.

بهر لنگهيا ڪيئن هت قيدن جا، ستم تني کان ڌار ٿي ڇا ڇا،
حال سمورو پيش ڪيانه.

’ضامن‘ ڪي هو ڪين ڇڏيندا، وقت ڏڪيئي ۾ اچي ڏيڏ ڏيندا،
پاريندا سي سڀ پئمانه.

ڪافي

ٿله: ڏسو ڪيئن عاشقن آهن لڳايا نهين جا نارا،
ڏٺو جانب جو تن جلوو اوهين سمجهو عقل وارا.

ڏٺو ليلي ۾ مجني ڇا، وٽا پيتئين پري واهه جا،
سرت تنهن کي نڪا ٻي ڪا، ملڻ محبوب جي ڌارا.

آهن سسئي جبل جهاڳيا. همت ڪنهنجي نه وس جي سا.
پنهون پنهنجو پسڻ جي لاءِ لٽا ليڙون ٿيا سارا.

سهڻي ميهار لاءِ ماندي ڪنهن چڪ ٿي اتي آندي
وڙهي واڳن سان ٿئي واندي ته اڳيان درياھ جا دڌڪارا.

رانجهن لاءِ هير ويچاري ويئي ان کان پي سڌ ساري
تنهن کي محبت هئي ماري اهي ڏس عشق جا آرا.

سوين پيا قرب وارا ٿيا. نهوڙي نيھن جيڪي نيا.
سڄن احوال تن جا پيا. ٿيا سي مرد موچارا.

عشق منار تي آيو سدا سڪ جو هئس سايو
موليٰ تنهن کي آ مرڪايو سندس ٿيا پاڳ پلارا.

پون جن جا اهي 'ضامن' اچيو همراهي هر دم ڪن
هتي ۽ مهندسي مرڪن ڪئين مسڪين مون پارا.

ڪافي

تلھ: سيڪو سمجھي ته آئون ڄاڻون. آهن پيا اڻڄاڻ.
سمجھو ته آهي سڀ کان اوکو پنهنجو سڃاڻڻ پاڻ.

ٿولو ماسو جيڪو آهي، سو ٿو اڪثر سير سڏائي،
هر ڪو پنهنجو پاڻ پڏائي، سمجھ نه ڪا ڪا سڃاڻ.

آئون ۾ جو آهي اڙيو سو ڪا چاڙهي ڪين آ چڙهيو
چوڻ چڱائيءَ تي نا مڙيو ڪيئن سو چڙي چڪتاڻ.

جن هت پنهنجو پاڻ سڃاتو سبق عشق جو ان آ جاتو
تن آ نباهيو نينهن جو ناتو اهي ڪن واحد جي واکاڻ.

عشق جي چاڙهي آهن چڙهيا جي، لهر نه ڪو ڪو لوڏو تن ڪي،
ڪيئي موچارا مرد ٿيا سي، تن ڀاڳين جا ڏس پاڻ.

پون جني جا سي ٿا 'ضامن' اڳتي ۽ هت سي ٿا مرڪن،
اهڙا نصيب وارا آهن، سي نه ڪين ڪا ڪاڻ.

ڪافي

تلھ: عمر ڪوٽ ۾ هي ڳڻتي ٿي ڳاري ڪري ڌار ڌاري چو وينا وساري

ڀلا ڇو نه منهنجي ڪا واهر ڪيائون
اتان کان ڪو ماڻهو نه مونڏي مڪائون
ڏسي جنهن کي دلڙي وهان ها ڌتاري

وساري وهان ڪيئن ڀلا آئون اباڻان
منگها مرت مڪليون لڙ لڙ لب لاڻان
ڪري ياد هر هر وهان آب هاري

نڪائي مڪائون ڪا ڏونئرن جي ڏوئي،
ڪٽيم ڪيئي راتيون هتي روئي روئي،
چڙي قئيد جڻ آهي جيئري ئي ماري.

آهن مير منهنجا سي مارو موچارا،
اڏيل عرش ۾ جن جا آهن اوطارا،
اصل کان ئي آهيان پيئي ان پئاري

جتي جام آهن ڀاڳين جا ڀاڻان
ڏسان شل وڃين ات سي ڏوئي ڏاڏان
رڪي ست ستي شال وڃان ڀرت پاري

اٿم پڪ اهائي اباڻان سي ايندا،
پيئي منهنجا 'ضامن' وٺي نال ويندا،
ڏکيا ڏينهن پوءِ سي چڙينديس وساري

ڪافي

تلھ: مديني جي گليءَ جو مان ڪٿڙو ڪارڙو آهيان،
ڪرم ڪو ڪر مٿم مرسل بنھ بيڪارڙو آهيان

نوازش تو جني تي ڪئي، هتي ۽ مهڻد سي مرڪن،
تني مان ڪر مونکي ٻانهيءَ، سندو هڪ ٻارڙو آهيان،

پون هت پور ٿا پلپل، چمان جلدي اچي چائنٿ،
پڇايو آس سا آقا، ناکس لاچارڙو آهيان.

آهيان اڻڄاڻ ۽ اگلو رهنمائي ڪريو رهبر،
ڪريان ويچار هت ڪهڙو آئون ويچارڙو آهيان.

آهن 'ضامن' سندم جيئي، ڪريو ڪا ٻاجھ تن صدقي،
ڪنو ڪوجھو ته به تن کي، مان پڪ سان پيارڙو آهيان.

ڪافي

ٿله: هت پاڻ چوپنهنجو پڏائين، تون ته موڳا مسافر آهين.

ڏس ڪيئن ڪٿان آهين آيو هيءُ ماڳ ته آهي پرايو
پوءِ مالڪ ڪيئن ٿو سڏائين.

چو آهين منڌو ڪري منهنجو هت ڪجهه نه آهي تنهنجو
هيءُ ڳالهه هيئن سان هنڊائين.

جو آئون ۾ آهي اڙيو سو ته ڏيهه اصل مان تڙيو
تيئن خلق نه هت تون ڪلائين.

تون چاهج سڀ جي ڀلائي، ڀل من ۾ رکي ڪو مدائي،
متان پنهنجو وقت وڃائين.

هل ڌيان تون هر هرڌاري، ايندو پاڻ پرين سو اوطاري،
ٿو ڇاڪر جنهنجو چوائين.

اچي پنهنجو پاڻ ڀلائي، ويندا 'ضامن' پيئي ڇڏائي،
بيو پولو متان تون پائين.

ڪافي

تلھ: صبح شام تون مدام ڪر پچار خدا جي،
رڪج يار هر وار تن ۾ تار خدا جي.

اها تات وائي وات، ڏينهن رات رڪج تون،
ڏسيل جيئن ڪجان تئين، سا گفتار خدا جي.

ڀليا ڪي آهن جي تني ڪي ئي ڇڏي ڏي،
مٿي تن سڀ چون، آ ميار خدا جي.

ساڻ زبان سي بيان ڪن ٿا شان صبحاني،
واه واه ڪن ساراه منجه سنسار خدا جي.

پسي پار پون يار منار 'ضامن'؛

پوهر ويل تن سويل، ٿئي سنڀار خدا جي.

ڪافي

تلھ: اجهو ڄاڻ تنهنجو هتي ڄاڻ آيو

اها ڄاڻ ڄاڻين، ته ڄاڻو چوائين.

جيڪي ڄاڻ ڄاڻن وڃي ويه تن وٽ،

تراري ۾ ٿرندا پڇج سي پڪا وٽ،

سڳو سڪ جو ساجهر ويهي اُتي وٽ،

متان پورا ڀلجين، ڪو ڀولو نه پائين.

آهن مرد اهڙا، نه جن جو سُڄي مٽ،

وڃي پيءُ پيالو تن جي منجهان مٽ،

لڪيل واٽ تي ويري، تڪڙو تتان مٽ،

متان پير پوئتي ڪنهن ڀل تون پائين.

ڪڏهن ڪم نه ايندئي، پٽيهر هتي پٽ،

اُتي هاڻ پنهنجون پوريل اڪيون پٽ،

ملئي ڪٽ ٿي يا ٿو ويهين مٿي پٽ،

ايندئي ڪم ڪمائي هتي جا ڪمائين.

چنو پاڻ پنهنجو آڻي اڳيان رک،
اٿس گل گلابي يا اڏري پئي رک،
رهين تڏهن سنرو ڏسيل جي ڪرين رک،
مليل واٽ جيڪا متان سا ڀلائين.

آهين ڇا تون هاڻي، ۽ ڇا تون هئين پر،
وڌن جي ويهي هت پختي ڪجان پر،
آهن زور 'ضامن' لڳل ڇڻ اٿئي پر،
اَلڪن کان آجو هتي ره سڌائين.

